

Hak ve Millet Davasının Sesi

UYANIS

YIL: 3 SAYI: 35 TEMMUZ 2026

NATO'NUN GÜVENLİĞİ Mİ, TÜRKİYE'NİN GÜVENLİĞİ Mİ?

Türkiye, küresel güçlerin güvenlik planlarının **parçası mı olacak**; yoksa kendi millî güvenlik stratejisini **kendi iradesiyle** mi belirleyecek?

GÜÇLÜ TÜRKİYE, BAĞIMSIZ DIŞ POLİTİKA İLE MÜMKÜNDÜR.

Hak ve Millet
Davasının Sesi
UYANIS

İmtiyaz Sahibi
Millet Derneği Adına
Genel Başkan
Cuma NACAR

Yıl:3 Sayı:35
Yayın Tarihi: 25.07.2026

Genel Yayın Yönetmeni
Selami YILDIRIM

Grafik Tasarım
Aykut ÖZDEMİR

İletişim

✉ bilgi@uyanisdergisi.com.tr
🌐 uyanisdergisi.com.tr
📷 uyanis_dergisi
📺 Uyanış Dergisi
📞 Uyanışdergisi
✉ @uyanisdergisi

Yönetim Yeri
Molla Gürani Mah. Erseven Sokağı
No: 3 Kat 5 D: 9, 34093
Fatih/ İstanbul

**Gelen yazılar yayınlansa da
yayınlanmasa da iade edilmez.**

**Yazıların sorumluluğu yazara aittir.
Yazılara telif ücreti ödenmez.**

**Yayın kurulu yazılarda değişiklik
yapma hakkına sahiptir.**

**Yayınlanan yazılar kaynak
gösterilerek yayınlanabilir.**

Bu Sayıda

Cuma NACAR / Başyazı	4
Ali Kamil YILDIRIM / NATO İttifakı Nereye Dönüşüyor?	6
Nejat CEBECİ / NATO Zirvesi: Türkiye Ne Kazandı, Ne Kaybetti?	8
Dr. Kadir ÇETİN / NATO Zirvesi; Vitrin Mi Gerçekler Mi? ..	10
Hüseyin TOPTAŞ / Ayıyla Dostluğun Bedeli	13
H. Ali ÖZDEMİR / NATO Zirvesinde Sembollerin Dili Mehter ve Silah Hediyesi	14
Selami YILDIRIM / NATO: Mermer; NATO Kafa	16
Mustafa GÖKTEKİN / Kabuk Bağlamış Yaralar Kaht-ı Rical ...	18
Feyyaz İRFAN / 15 Temmuz ile İlgili Cevap Bekleyen Sorular... Türkiye'nin Kayıpları	20
Yahya DEMELİ / Kıbrıs Meselemiz	22
Hakkı ŞENER / Müslüman'a Son Çağrı	25
Ali RIZA / Kutsallar Kimsenin Oyuncağı Değildir; Dün Övenler, Bugün Sövenler	26
Hasan Zülfiyar BÜLBÜL / Amerikan Rüyası!	28
Ahmet ÇUVALDIZ / Müjde: Amerikan Emperyalizminin Delisi Ülkemizi Terketti!	31
İbrahim AYAN / Uçak Mı Bağımlılık Mı?	32
Hayrettin DURMUŞ / Aykut Edibali Kitabı	34
Mustafa KARAŞAHİN / Talep, Algı ve Demokrasi	36
Yıldırım SELAMOĞLU / Ölü Din ve Kayıp Ruh	38
Lütfü KILIÇ / Ağam Söyler Ben Dinlerim	39
MİLLET DERNEĞİ / Gençlik Kampı Bildiri	40

Ali Kamil YILDIRIM

NATO İTTİFAKI NEREYE DÖNÜŞÜYOR?

7-8 Temmuz tarihlerinde Ankara'da gerçekleşen NATO Zirvesi öncesinde, dönüşüm sürecinin ilk işaret fişegi 18 Haziran'da Brüksel'de icra edilen NATO Savunma Bakanları toplantısında ABD Savunma Bakanı tarafından ateşlendi. Anılan Bakan özetle şu beyanda bulundu: "NATO 3.0 dönüşümüne hazır olun, Avrupa'nın savunmasını Avrupalılar yapmalı, bunun için gerekli harcamayı yapmalısınız". .../Sayfa 8

Nejat CEBECİ

Nato Zirvesi: TÜRKİYE NE KAZANDI, NE KAYBETTİ?

Ankara, 7-8 Temmuz 2026 tarihleri arasında NATO üyesi devlet ve hükümet başkanlarını ağırladı. Zirve için aylar öncesinden yoğun bir hazırlık süreci yürütüldü. Liderlerin geçeceği güzergâhlardaki nahoş görüntülerin, virane binaların önüne perdeler çekilinceye kadar, Trump için özel havalanı oluşturuluncaya kadar yapılmayan kalmadı! ... /Sayfa 10

Görünmez kılınmak istenen büyük resim!

Değerli okuyucu, Hak ve Millet Davası'nın sesi UYANIŞ'ın 35'inci sayısı huzurlarınızdayız. Hiçbir zaman vazgeçmeyen ve sadece milletimizin varlığını ve bekasını kendi geleceğiyle aynı kader çizgisinde gören Hak ve Millet Davası'nın kahramanlarına selam olsun...

Dün olduğu gibi bugün de hiçbir mevki, makam, rant ve çıkara tenezzül etmeden; ülkemizin ve bölgemizin karşı karşıya olduğu tehlikeler karşısında uyardırmaya ve saf tutmaya sadık kalanların sesinin boğulmak istendiğini biliyoruz. Ülkemizi ve milletimizi bekleyen en büyük tehlikenin, varlığımıza ve birliğimize yönelen emperyalist emeller olduğunu; yeminli düşmanlarımızın bu emellerinden asla vazgeçmediklerini görüyoruz. Bu uğurda sayımızın çokluğundan ziyade, yürüdüğümüz yolun doğruluğunun da farkındayız.

"Terörsüz Türkiye" aldatmacası üzerine inşa edilen; ancak Anadolu'yu bize vatan yapan milyonlarca şehit ve gazimizin emaneti olan vatanımız üzerindeki hesapların gizlenmesi mümkün değildir. Kapalı kapılar ardında kurulan tuzakların gölgesinde, peş peşe gerçekleştirilen siyasi operasyonların yanı sıra toplumsal çürümenin boyutlarını ortaya koyan uyuşturucu operasyonlarının toplumda meydana getirdiği korku ve endişenin, büyük resmin görülmesini engellemeye yönelik bir algı oluşturduğu düşünülmektedir.

Türk Milleti'nin varlık ve beka meselesinin, sadece devletimize, milletimize ve bölgemize yönelik gizli ve açık tuzaklarla değil; toplumsal çürümenin ulaştığı boyutlarla birlikte ele alınması artık bir zaruret hâline gelmiştir. Bugün ülkemizde, İçişleri Bakanı'nın verdiği rakamlara göre geçici koruma statüsünde 2 milyon 245 bin Suriyeli bulunduğunu öğreniyoruz. Bunun yanında yine açıklamalardan, 80 milyon uyuşturucu hap ele geçirildiğini ve 660 bin operasyon düzenlendiğini görüyoruz. Bu operasyonlarda 854 bin kişi gözaltına alınırken, cezaevlerinde bulunanların üçte birinin uyuşturucuyla bağlantılı kişilerden oluştuğunu Sayın Bakan'ın açıklamalarından anlıyoruz. Özetle, Türk Milleti'nin düşmanları hem içerde hem de dışarıda hazırladıkları tuzaklarla bugünü-müze ve yarınlarımıza yönelik oyun üzerine oyun planlamaktadır. Bir tarafta toplumsal çürüme, diğer tarafta ülkemiz üzerindeki hesaplar... Tüm bunlar, iç içe geçmiş tehdit ve tehlikeleri açıkça ortaya koymaktadır. Ne kadar acı bir tablo, değil mi?

Öte yandan, iktidarın büyük önem verdiği ve hazırlıklarına aylar öncesinden başladığı, son olarak Ankara'da düzenlenen NATO Zirvesi'nde alınan kararların; içeride siyasi iktidara meşruiyet, dışarıda ise teslimiyetçi ve itaat-

kâr bir Türkiye anlayışını dayatmaya yönelik olduğu yönündeki değerlendirmeleri de görmezden gelmemeliyiz.

Değerli okuyucu, Bu sayımızda Millet Partisi Genel Başkanı ve dergimizin Başyazarı Sayın Cuma Nacar, başyazısında ülkemiz ve bölgemiz açısından NATO kararlarının tarihi komşuluk ilişkilerimizi zehirleyebileceğine dikkat çekiyor ve iktidarı uyarıyor. Nacar, şu değerlendirmede bulunuyor: **"Türkiye'deki askerî darbelerin arkasında olduğu iddia edilen, Kıbrıs'taki haklı davamızda bizi yapayalnız bırakan, Ergenekon ve Balyoz kumpas davaları ile sonrasında yaşanan 15 Temmuz darbe girişimi sürecinde Silahlı Kuvvetlerin içinin boşaltılması ve tarihî hiyerarşik yapısının bozulması gibi gelişmelerin yanı sıra, Gladyo'nun sebep olduğu iç karışıklıklarda NATO üyesi ülkelerin rolü unutuldu mu?"**

Yine bu sayımızda NATO Zirvesi'nin sorgulandığı birbirinden değerli yorumları bulacaksınız. Ali Kamil Yıldırım; **"NATO İttifakı Nereye Dönüşüyor?"**, Nejat Cebeci, **"NATO Zirvesi: Türkiye Ne Kazandı, Ne Kaybetti?"**, Dr. Kadir Çetin, **"NATO Zirvesi; Vitrin Mi Gerçekler Mi?"** başlıklı yazıları ile sorulara cevap arıyorlar. Yine aynı konuyla ilgili olarak, Hüseyin Toptaş, **"Ayıyla Dostluğun Bedeli"**, H. Ali Özdemir, **"NATO Zirvesinde Sembollerin Dili Mehter ve Silah Hediyesi"** başlıklı yazıları ile zirveyi sorguluyor ve ufuk açıcı değerlendirmelerde bulunuyorlar.

Mustafa Göktekin, **"Kabuk Bağlamış Yaralar Kaht-ı Rical"**, Feyyaz İrfan, **"15 Temmuz ile İlgili Cevap Bekleyen Sorular... Türkiye'nin Kayıpları"** konularını farklı bir perspektiften ele alarak bir ufuk turu yaptırıyorlar. Ayrıca bu sayımızda Selami Yıldırım, **"NATO: Mermer; NATO Kafa"**, Yahya Demeli **"Kıbrıs Meselemiz"**, Ali Rıza, **"Kutsallar Kimsenin Oyuncağı Değildir; Dün Övenler, Bugün Sövenler"**, Hasan Zülfiyar Bülbül, **"Amerikan Rüyası"**, Ahmet Çuvaldız, **"Müjde: Amerikan Emperyalizminin Delisi Ülkemizi Terketti!"**, İbrahim Ayan, **"Uçak Mı Bağımlılık Mı?"**, Mustafa Karaşahin, **"Talep, Algı ve Demokrasi"**, Yıldırım Selamoğlu, **"Ölü Din ve Kayıp Ruh"** yazılarıyla dergimize katkı yaptılar. Yine iç sayfalarımızda Hayrettin Durmuş'un kaleminden Bilge Lider Aykut Edibali ile ilgili yayınlanan **"Aykut Edibali"** kitabının bir değerlendirmesini bulacaksınız. Son olarak yerli ve milli sanatın ustaları Hakkı Şener'in **"Müslüman'a Son Çağrı"**, Lütfü Kılıç'ın, **"Ağam Söyler Ben Dinlerim"** şiirleriyle gönüllerimiz serinleyecek.

Yeni bir UYANIŞ' ta buluşuncaya dek UYANIK kalmaya, UYUYANLARI uyandırmaya devam ediyoruz. Selam ve dua ile...

ABD'nin projeleri ile NATO'yu ayrı tutmak mümkün değil

Saygıdeğer Uyanış Okuru,

NATO Serüvenimize Kısa Bir Yolculuk

Türkiye hayati meselelerle boğuşurken, dünyanın gözü-nü diktığı NATO Liderler Zirvesi, güvenlik önlemlerini dibine yakmak derecesinde Ankara'da yapıldı. Resmî sonuç bildirgesi bile alınan kararların tarihi nitelikte olduğunu anlatmaya yetiyor. Ne var ki ehli vatan bazı gazeteci, akademisyen ve siyasiler dışında alınan kararları konuşmak, tartışmak yerine, liderlerin kıyafetleri, sporları, ikramlıklar, konser, el ele, kol kola kahkahalar gibi magazin haberleri Türk kamuoyunu meşgul etti.

NATO'ya üyelik serüvenimize giden sürecin ve mevcut durumun tarihi gerçeklere uygun, objektif, bilimsel ve tarafsız bir yaklaşımla ele alınması zarurettir. Bu bağlamda Cumhuriyet Dönemi'nin ilk yıllarında Sadabad Paketi, Balkan Paketi gibi bölgesel paktilarla bölge savunmasına yönelik anlaşmalar yapılırken; Gazi Mustafa Kemal'in vefatından hemen sonra 1939 yılında Amerika ile yapılan anlaşma, ayrıca Türkiye-İngiltere-Fransa üçlü ittifak anlaşması göz önüne alındığında tarafsızlık ve tam bağımsızlığa dayalı savunma konseptinde ciddi değişikliğe gidildiğini söylemek mümkün.

Bu değişikliği sadece İkinci Dünya Savaşı ve sonrasındaki konjonktüre, özellikle Sovyetler Birliği'nin egemenlik haklarımıza ve vatanın bütünlüğüne yönelik boğazların statüsünün değiştirilmesine, Doğu Anadolu'daki bazı vilayetlerimizin iltihakını talep etmesi girişimlerine bağlamak yanıltıcı olur kanaatindeyiz. Bu sapma İnönü Dönemi'nden sonra Menderes Dönemi'nde de aynen devam etmiştir. Mustafa Kemal Atatürk döneminde Sovyet tehdidine karşı seviyeli yürütülen Batı ile ilişkiler, kendisinden sonra maalesef terk edilmiş ve "Türkiye'yi küçük Amerika yapacağız" anlayışına evrilmiştir. Türkiye de Kore Savaşı'na asker göndermek diyetiyle NATO'ya girmek suretiyle bu teslimiyetin bir parçası olmuştur. Cumhuriyet Dönemi'nin en önemli kırılma noktasının bu olduğunu söylemek mümkün. Ancak sonuçta rahmetli bilge lider Aykut Edibali'nin, İsmet İnönü'ye nazire yaparak söylediği; "Büyük devletlerle ilişkiler, ayı ile aynı koltuğa oturma tehlikesi" maalesef gerçek olmuştur. Bu politika değişikliğinde ABD'nin, Birinci Dünya Savaşı sonunda yeteri kadar ganimet alamamanın acısını çıkarma yayımlamacılığının yanı sıra, ister güç dengelerinin değişmesi ile İngiliz küresel sömürgeciliğinin rolüne soyunması, isterse de İngiliz kurnazlığının onu bu sahaya çekmesi ve görevlendirmesi deyin, Batı bloku ABD merkezli NATO politikalarına teslim olmuştur.

' Türk Milleti Hiçbir Şeyi Bilmesin ' Zihniyeti Yıkımdır!

Yapılan anlaşmaların halka anlatılması ve desteğinin alınması millî bir iktidar için en büyük savunma mekânıdır. Millete dayanmayan hiçbir projenin başarılı olması mümkün değildir. ABD karşısında İran halkının direnişi bunun somut kanıtı. Ülkemizde ise her şey halktan gizlenmekte. Ülkemiz Cumhuriyet ile yönetiliyor, Anayasa'da demokratik bir hukuk devleti olduğumuz yazıyor olsa da meydana gelen en önemli olaylarda bile halk bilgi sahibi olamamıştır. Ne yazık ki bu dün de böyleydi, bugün de böyle. Çok uzağa gitmeye gerek yok. 'Terörsüz Türkiye' aldatmacası bunun en bariz örneklerinden biri. Terörist başı ile pazarlık yapılmış mıdır, hangi şartlarda anlaşılmıştır? Bütün bunlar hâlâ vatandaşımız tarafından bilinmeyen konular. Aksi yönetenlerce ifade edildi cevabına itibar edilmesi mümkün değil. Zira daha önce defalarca neredeyse yemin billah ederek aksini söylemelerine rağmen, gerçeğin öyle olmadığı ortaya çıkmıştı. Şimdi NATO'nun 'patronu' olduğunu iddia eden Trump ile ne gibi anlaşmalar yapılmıştır? Milletimiz bunu bilmiyor. Hem de köklü geleneğe sahip Dışişlerinin yerleşik prensipleri, bürokrasisi yok sayılarak. Temel prensip, her türlü görüşmede dışişlerinden bir tercümanın bulunması, tutanağa bağlanması ve arşive kaldırılması iken; aynı zamanda Amerikan vatandaşı olan birisi tarafından tercümanlığının yapılması, görüşmede başka kimsenin bulunmaması teamüllere aykırı. Görüşmelerin tutanağa bağlandığına ilişkin bir bilgiye ise sahip değiliz.

ABD, Açılım-Saçılım, AKP, BOP ve NATO veya 'NATOME'

Küresel sömürgeci devletlerde iktidara kim gelirse gelsin, değişiklik hükümet politikalarında oluyor. Devlet politikalarında bir değişiklik söz konusu olmuyor. Uluslararası ilişkiler, kurulan örgütler, ortaklıklar daima buna göre şekilleniyor. Aradan asırlar da geçse bu temel politikalarda bir değişiklik olmuyor. ABD Başkanı Truman'ın 1946 yılında yaptığı konuşmasında Orta Doğu'nun sahip olduğu doğal zenginliklerinin yanı sıra dünyanın hava, deniz ve kara ticaretinin en önemli güzergâhlarından olduğuna ve zayıf bölge ülkelerinin Birleşmiş Milletler'in savunma garantisinde olduklarına dair gizli sömürü planını, bu doktrinin ekonomik ve siyasi pratiği olarak Marshall Planı'nı, NATO'yu, sonraki dönemlerde Yeşil Kuşak, ılımlı İslam Projelerini ve nihayet BOP'u hatırlıyoruz. ABD'nin projeleri ile NATO'yu ayrı tutmak ne yazık ki mümkün değil.

Üstüne Ankara Büyükelçisi ve aynı zamanda Suriye ve Irak Özel Temsilcisinin, 'Hazar'dan Akdeniz'e zengin yer altı kaynaklarının işletilmesi projesini' ekleyin. Trump'ın birinci başkanlık döneminde 2020 Ocak ayındaki NOTE-ME (Orta Doğu Nato'su) teklifi BOP ile birlikte değerlendirildiğinde; Rusya'ya karşı Boğaz'da üs, Orta Doğu için de Adana'da kolordu kurulması NATO-ABD menfaatleri için Türkiye'nin her iki bölgede tehlikeye atılması ve kendi elimizle tehdit oluşturulmasına hizmet eder. 'Kanlı Sınırlar' haritalı BOP'ne iktidardaki AKP en üst düzeyde sahip çıktı. Proje, iktidara gelmeden önce kurulan küresel ilişkilerin sonucu girilen angajmanlar ve içeride karşılaştığı dinamik güçlerin direncini bertaraf etmek için sarıldığı bir yılan oldu denebilir. Anlaşılan odur ki AKP, bölgedeki Müslümanların BOP'a ikna edilmesinde bir araç olarak kullanılmak istenmiştir.

Bu yıl haziran başında Antalya Diplomasi Forumu'nda Sayın Erdoğan'ın Pakistan ve Katar liderleri ile yaptığı görüşmede "Yeni ve sağlam temelli bir bölgesel güvenlik mimarisi oluşturmak gerekir" yönündeki açıklaması bize Trump'ın 'NATOME' projesini tarif etmektedir. Ankaradaki NATO Liderler Zirvesi'ne üye olmayan Bahreyn, Kuveyt, Katar ve BAE'nin bakanlar ile resmi programda yer alması, Suriye Devlet Başkanı'nın ise gayri resmî temaslarda bulunması; geçen sayımızdaki uyarımızın tersine gelişmeler olarak düşündürücüdür. NATO üyesi Avrupalı devletlerin, Orta Doğu NATO'su ve Asya-Pasifik NATO'suna mesafeli yaklaşımları; ABD'yi Türkiye'nin de içinde bulunduğu zikredilen devletlerle Orta Doğu NATO'su oluşumuna itmiş olması ihtimal dâhilindedir. İşte tüm parçalar birleştirildiğinde; BOP'un bir parçası olacak şekilde oluşturulmak istenen şimdilik böyle bir Orta Doğu NATO'su ile küresel sömürgeci güçlerin bölgede ileri karakolluğuna mı soyunulmuştur? Bir görevi de İran ve vekil güçlerinin (Şii Hilali) etkisini ortadan kaldırmak ve İsrail'in güvenliğini teminat altına almak mıdır? Tüm bunlar NATO 3.0'ın işaretleri gibi anlaşıyor. Değilse sadece NATO harcamalarında daha çok Avrupa'nın katkısı gibi anlaşılamaz. Aslında Trump, NATO'nun Amerika için ne demek olduğunu Orta Doğu NATO'su teklifi ile ifade etmektedir. İroni ile bir bakıma NATO-ME (Ben NATO'yum veya NATO benim) demektedir. Türk kamuoyu bu konularda bilgilendirilmeli ve varsa böyle bir düşünce derhal vazgeçmek hayati derecede önemlidir. Aksi halde kendimiz ile birlikte bölgeyi de büyük bir felakete sürüklemiş olacağız.

NATO Kararları Tarihi Komşuluk İlişkilerimizi Zehirleyicidir.

Sovyetler Birliği'nin başını çektiği Varşova Pakti'na karşı kurulan NATO, bu paktın dağılması ile varlığı sona erdi diye beklenirken, hedefine yeni bir düşman koydu. Türkiye NATO üyesi bir ülke, ama özellikle Rusya ve İran ile olan

ilişkilerinde düşmanca politikalara sebep olacak açıklamalar yapmaktan kaçınmayı gerektiriyor. Özellikle Dışişleri Bakanı Fidan'ın Lübnan, Filistin, Suriye, İran, Ukrayna meseleleri gibi bütün sorunlarda "İki liderin senkronizasyon içerisinde bulunması, bir ortak anlayışla pratik ortaya dökmeleri fevkalade önemli", "İran uzun süredir bu ülkelerde vekiller bulundurarak önleyici bir güvenlik politikası yürüttüğünü iddia ediyor, tıpkı İsraililerin güvenliklerinin bir parçası olarak bölgenin geri kalanını işgal etmesi" gibi sözleri sorumlu ifadeler olarak değerlendirilemez. Nitekim bu sözler İran Dışişleri sözcüsünün tepkisine sebep oldu. Bu ifadelerin Rusya ve İran ile ilişkilerin bozulmasına sebep olabileceği endişe kaynağı. Öte yandan CAATSA yaptırımlarının kaldırılması, F-35 satımı, Kaan uçak motoru tedariki, modernize edilmiş F-16 satımı gibi konularda Türkiye'ye hediye ile gideceğini açıklayan Trump, giderken bunları düşünceğini söyleyerek beklentileri boşa çıkardı. Elbette satın alabilmek de önemli ama, bazı aklı evveller de üretim ortaklığından çıkarılmamızı unutmuş gibi sevindirik oldular. Üstüne üstlük zirvenin imzalanan sonuç bildirgesinde yer alan; 'NATO'nun 5. Maddesine sarsılmaz bağlılığın' tekrarı, 'Rusya'nın uzun vadeli tehdit olarak kabulü', '2026 için Ukrayna'ya 70 milyar Euro'luk destek verileceği', 'Hürmüz'de eksiksiz seyrüsefer özgürlüğünün sağlanması' ve 'İran'ın kesinlikle nükleer silaha sahip olmasının engellenmesi' hususları Rusya ve İran ile olan ilişkileri bozabilecek mahiyettedir. Öte yandan Trump yönetiminin İsrail ile birlikte İran'a saldırısı karşısında İran'ın da cevap vermesi hâli göz önüne alındığında 5. Madde kapsamında Türkiye de ABD'ye destek mi verecektir? Kaldı ki İran'ın nükleer silaha sahip olması kötü de İsrail'in sahip olması iyi midir? Ukrayna'ya yapılacak böyle bir yardım, uzun vadeli tehdit olarak kabul edilen Rusya tarafından nasıl karşılanacaktır? Bunlar olup biterken Putin'in sözcüsü Dmitry Peskov'un olumlu sayılabilecek sözlerinin aldatıcı olabileceği göz önünde bulundurularak Rusya bu işin neresinde sorusunu akıllara getiriyor. Türkiye'deki askerî darbelerin arkasında olan, Kıbrıs'taki haklı davamızda bizi yapayalnız bırakan, Ergenekon ve Balyoz kumpas davaları ve 15 Temmuz darbe girişimi ile silahlı kuvvetlerin içinin boşaltılması, tarihsel hiyerarşik yapının bozulması, gladionun/derin devletin sebep olduğu iç karışıklıklarda NATO üyesi ülkelerin rolü unutulamaz. Vatandaşlarımız, Türk ve İslam Dünyası, tüm mazlum milletler Millet Partisi'nin kuracağı vesayetçi olmayan, meşruiyetini millettan alan, hakkın ve haklının yanında duran, tam bağımsız, özgür, tek dişi kalmış savaş değil barış medeniyeti kurucusu 'Muhteşem Türkiye'nin yollarını 'bir seher yeli gibi' gözlemektedir. Millet Partisi kadrolarının bu ağır, ama şerefli görevi yerine getireceğinize inancımız tamdır. Devleti, Milleti, sivil ve asker tüm kurum ve kuruluşları ile Türk Milletinin tarihi misyonuna hizmetkâr olacağı millî iktidar tek kurtuluş reçetesidir.

NATO İTTİFAKI NEREYE DÖNÜŞÜYOR?

Ali Kamil YILDIRIM

7-8 Temmuz tarihlerinde Ankara'da gerçekleşen NATO Zirvesi öncesinde, dönüşüm sürecinin ilk işaret fişeği 18 Haziran'da Brüksel'de icra edilen NATO Savunma Bakanları toplantısında ABD Savunma Bakanı tarafından atışlandı. Anılan Bakan özetle şu beyanda bulundu: **"NATO 3.0 dönüşümüne hazır olun, Avrupa'nın savunmasını Avrupalılar yapmalı, bunun için gerekli harcamayı yapmalısınız"**.

NATO 1.0 İkinci dünya harbi sonrası Soğuk Savaş dönemini kastetmektedir. Yani NATO ve Varşova Paktının soğuk savaşını. Bu dönemde NATO 1.0 Soğuk Savaşı kazanmıştı. NATO 2.0 ise Soğuk Savaş Sonrasındaki NATO'yu kastetmektedir ki bu dönemde NATO genişlemiş üye sayısı 16'dan 32'ye çıkmış, NATO ilgi alanı ve Operasyonları Afrika ve Afganistan'a uzanmıştır. **Ankara Zirvesinden anlaşıldığı kadarıyla NATO 3.0 iki önemli dönüşüme işaret ediyor. İlki ABD'nin ilgi alanının Asya/Pasifik bölgesine kaymasıdır. İkincisi ise yine ABD'nin Kıtaya Avrupa'sının savunma sorumluluğu yükünü Avrupalılara havale etmesidir. Her üç NATO dönüşümünün müellifi ve yöneticisi ABD olmuştur.** Yani İttifak dönüşümleri ABD çıkarlarına göre şekillenmektedir. İttifakın diğer üyeleri bu dönüşümü gönüllü veya gönülsüzce ancak sadakatle onaylamıştır.

“

Türkiye'ye yönelik bunca ABD övgüsünün ve içi boş hediye-nin bedeli; Türkiye'den kayıtsız şartsız sadakat ve ilave nöbet beklentisi olacaktır.

”

Daha güçlü NATO, daha güçlü Avrupa

ABD'nin tüm müttefik ülkelere "daha güçlü NATO, daha güçlü Avrupa" ilkesini benimsetmesi büyük bir değişim anlamına gelmektedir. Çünkü kıta Avrupa'sını savunmanın külfeti ABD sorumluluğundayken, Avrupalılar savunmaya az yatırım yaparak ekonomik refahı önceliklemişlerdi. Şimdi ABD bu sorumluluktan sıyrılarak, Çin tehdidine öncelik vereceğini, Asya/Pasifik alanına yöneleceğini beyan etmiş, Ankara Zirvesinde Avrupalılara da "kendi NATO'nuzu kurun, yatırımlarınızı yapın" seçeneği sunmuştur. Benimsenen bu ilkenin üç önemli boyutunu gözden kaçırmamak gerekmektedir. Birincisi NATO'nun giderek askeri güç geliştirmeye öncelik vermesi, ikincisi bunun için Avrupalıların savunma bütçelerini, 2030'a kadar günümüz bütçesinin en az iki misline çıkarmalarıdır. Üçüncü boyut ise artan bu bütçenin askeri güce nasıl dönüştürüleceğidir. Bu boyutta harcanacak paranın çok büyük kısmı ABD'den hazır alıma tahsis edilecektir. Yani ABD bir taşla iki kuş vuracaktır; hem Avrupa'nın savunmasına yaptığı yatırım azalacak hem de Avrupalılara silah satarak kazanacaktır.

ABD'nin Avrupa'ya katkısını azaltması NATO'nun dağılmasına evrilir mi?

NATO'daki bu dönüşüm, İttifakın dağılması anlamına gelmediği gibi Avrupa'nın NATO'dan vazgeçmesi, ABD'nin de NATO'dan ve Avrupadan vazgeçmesi anlamına da gelmeyecektir. Avrupa NATO'dan vazgeçemez çünkü Avrupa'nın Rusya ile muhtemel bir savaşta ABD'nin kurduğu Komuta Kontrol sistemine, haberleşme, İstihbarat ve uydu desteğine, ABD nükleer korumasına, hava ve balistik savunma sistemine ve gelebilecek ABD takviye kuvvetlerine ihtiyacı devam edecektir. O nedenle ABD'nin belirlediği dönüşüme, isteksiz de olsalar, razı göstermek zorundalar.

Benzer şekilde ABD'nin de NATO'ya ve NATO Avrupa'sına ihtiyacı devam edecektir. Çünkü ABD'nin küresel düzeyde oluşturduğu konuşlanma ve komuta kontrol sisteminin düğüm noktası Avrupa'dır. ABD kendi ülkesine yönelecek nükleer başlıklı kıtalar arası balistik füze tehdidine karşı savunma sistemi için Avrupa'ya muhtaçtır. Ayrıca Asya Pasifik alanına yoğunlaşacak ABD Ortadoğu'da, Akdeniz'de, Afrika'da, Süveyş, Hürmüz gibi düğüm noktalarında NATO müttefiklerine "ihale" çıkarabilecektir. En önemlisi de savunma sanayisini geliştirememiş, ancak savunma harcamalarını artıracak olan Avrupalılara çok miktarda ABD silahı satacaktır.

Avrupa Ordusu Kurulabilir mi?

Avrupa'nın AB kurumsal çatısı altında müstakil bir NATO ordusu kurması yakın gelecekte mümkün ve uygulanabilir görülmemektedir. Avrupalılar NATO'yu daha fazla Avrupalılaştırmayı tercih edeceklerdir. Kurumsal Avrupa Birliğinin Avrupa'nın "Pentagon"u olması görünürde çok uzak bir ihtimaldir. Avrupalılar askeri gücü geliştirmeyi AB konusu olmaktan ziyade ulusal inisiyatif olarak görmektedir. Bu durumda Avrupalılara düşen ilk görev savunma harcamalarını artırmak ve ABD silahları satın almak olacaktır. Böylece her bir NATO ülkesi kriz anlarında (ABD takviyesi olmaksızın) ilk cevabı verecek ulusal askeri gücü oluşturup, muhafaza edecektir.

Yeni NATO dönüşümünün Türkiye izdüşümü.

ABD ve Kıta Avrupası için yeni dönemin parametreleri anlaşılabilir olmakla beraber, konu Türkiye olduğunda önemli bir çıkmaz ile karşı karşıya kal-

maktayız. Türkiye'nin Jeopolitik bakımdan stratejik konumu, NATO'nun ikinci büyük ordusuna sahip olması ve sahip olduğu savunma sanayii potansiyeli hem ABD'nin hem de Avrupa'nın ilgisini artırmaktadır. ABD Türkiye'nin Karadeniz, Suriye, İran, Kafkaslar ve Orta Asya coğrafyasındaki jeopolitik önemi ile askeri kapasitesini dikkate alarak NATO içinde daha fazla rol biçmek niyetindedir. Bu bağlamda Türkiye'de "demokrasi ve hukuk" alanındaki sorunları görmezden gelerek, bu durma "meşruiyet" kazandırmakta tereddüt etmemektedir. Çünkü ABD'nin Asya Pasifik odaklı yeni stratejisinde Türkiye'ye Karadeniz'de, Ortadoğu'da ve belki de Kafkaslar-Orta Asya coğrafyasında bazı roller biçmeyi hedeflemektedir. Bunlardan Karadeniz-Ukrayna ve Ortadoğu öncelik alabilecektir. Buna karşın Doğu Akdeniz'de Türkiye'yi dışlayan İsrail, GKRY, Yunanistan ve Mısır ittifakına destek vermekten de geri kalmamaktadır. Hatta daha ileri giderek Türkiye'yi "İbrahim Düzenlemesi"ne dahil ederek İsrail ile işbirliği isteyebilecektir.

Diğer yandan Avrupa Birliği, Avrupa'nın yeni güvenlik ve savunma konseptinde Türkiye'nin öneminin farkında olmasına rağmen, Türkiye ile eşit ortak olma konusunda ikircikli davranmaktadır. Yani Türkiye'yi AB bünyesine almak istemediği gibi, Türkiye'deki "demokrasi ve hukuk" alanındaki sorunları ortaklığa engel olarak görmektedir. AB'nin bu konudaki iki yüzlülüğü ne kadar gerçekse, Türkiye'de buna imkan veren sorunların varlığı da o denli gerçektir. Bu aşamada, NATO'nun yeni dönüşümünün ikinci ayağı olan "Avrupa savunma kimliği" bünyesinde Türkiye'nin kurumsal rol alması şu aşamada mümkün görülmemektedir. Bu durum AB'nin açmazı olduğu kadar Türkiye'nin de açmazıdır.

Özetle Türkiye'ye yönelik bunca ABD övgüsünün ve içi boş hediyenin bedeli; Türkiye'den kayıtsız şartsız sadakat ve ilave nöbet beklentisi olacaktır. AB ise savunma güvenlik alanında Türkiye ile ortak olmaktan ziyade kurumsal yapı dışında ikili ilişkilerle yetinmeyi tercih edecektir. Unutmamak gerekir ki daha güçlü NATO içindeki Türkiye'ye NATO yükümlülükleri gerekçesiyle Avrupa'yı savunma sorumluluğu yüklenebilir. **İster NATO yükümlülüğü olsun, ister Avrupa savunması olsun her durumda izlenmesi gereken temel ilke "her duruma millet iradesinin hakim kılınması, milli çıkarlarımıza zarar veren herhangi bir taahhüt altına girilmesi" olmalıdır.**

Nato Zirvesi: **TÜRKİYE NE KAZANDI, NE KAYBETTİ?**

Nejat CEBECİ

Ellerimiz yine boş kaldı.

Ankara, 7-8 Temmuz 2026 tarihleri arasında NATO üyesi devlet ve hükümet başkanlarını ağırladı. Zirve için aylar öncesinden yoğun bir hazırlık süreci yürütüldü. Liderlerin geçeceği güzergâhlardaki nahoş görüntülerin, virane binaların önüne perdeler çekilinceye kadar, Trump için özel havaalanı oluşturuluncaya kadar yapılmayan kalmadı!

Zirveye katılan liderler, heyetler ve binlerce basın mensubu ağırlandı; Türk misafirperverliği ve mutfağımızın tüm lezzetleri konuklara cömertçe sunuldu. Ancak bu yazının konusu ne verilen yemekler ne de magazin basınına yansıyan ayrıntılardır. Yedikleri içtikleri onların olsun... Bizim asıl meselemiz, bu zirvenin Türkiye'nin millî çıkarlarına ne kazandırdığı, hangi riskleri beraberinde getirdiğidir.

Ankara Zirvesi; İran-İsrail+ ABD geriliminin sıcaklığını koruduğu, Rusya-Ukrayna savaşının sürdüğü, ABD ile Avrupa arasında güvenlik ve yük paylaşımı tartışmalarının derinleştiği, NATO'nun ise yeni bir yapılanma arayışına girdiği kritik bir dönemde gerçekleştirildi. Böyle bir jeopolitik atmosferde yapılan zirve, doğal olarak Türkiye açısından da stratejik sonuçlar doğurabilecek nitelikteydi.

Türkiye, iyi bir ev sahipliği yaparak diplomatik prestijini güçlendirmiştir. Bu yönüyle zirve başarılıdır. Bunun yanında, ABD Başkanı Donald Trump'ın CAATSA yaptırımlarının gözden geçirilebileceğine ilişkin açıklamaları, KAAN savaş uçağının motor tedarikine yönelik olumlu mesajlar ve F-35 konusunun tamamen kapanmadığı yönündeki değerlendirmeler ilk bakışta diplomatik kazanımlar olarak görülebilir.

Ne var ki bu başlıkların hiçbiri somut ve bağlayıcı bir sonuca dönüşmüş değildir. Özellikle F-35 meselesinde yapılan açıklamalar kısa süre içinde farklı söylemlerle gölgelenmiştir. Üstelik bu konuda yalnızca ABD Başkanı'nın iradesi değil; Kongre'nin yaklaşımı, İsrail ve Yunanistan'ın girişimleri ile CA-ATSA yaptırımlarının oluşturduğu siyasi ve hukuki çerçeve de belirleyici olmaya devam etmektedir. Dolayısıyla bugün itibarıyla Türkiye'nin bu alanda kesinleşmiş bir kazanım elde ettiğini söylemek mümkün değildir.

Türkiye'nin ihtiyacı, başkalarının güvenlik stratejisinde rol almak değil; kendi güvenlik stratejisini kendi millî iradesiyle belirlemektir.

Türkiye'nin Güvenliği ile NATO'nun Öncelikleri Aynı Mı?

Asıl dikkat çekici olan ise Türkiye'nin güvenlik öncelikleri ile NATO'nun stratejik öncelikleri arasındaki mesafenin giderek açılmasıdır.

NATO, Rusya'yı temel tehdit olarak tanımlamakta ve bütün stratejik planlamasını bu eksen üzerine kurmaktadır. Oysa Türkiye açısından Rusya yalnızca rekabet edilen bir güç değil, aynı zamanda Karadeniz'de komşu olunan, enerji, ticaret ve bölgesel istikrar bakımından birlikte çalışılması gereken önemli bir aktördür.

Benzer şekilde Türkiye'nin yıllardır mücadele ettiği PKK terörü konusunda birçok NATO üyesinin sergilediği tutum, ittifak ruhuyla bağdaşmamaktadır. Suriye ve Irak'ın kuzeyindeki gelişmeler, İran politikası, Doğu Akdeniz, Ege, Kıbrıs ve Mavi Vatan gibi doğrudan millî güvenliğimizi ilgilendiren me-

selelerde de Türkiye'nin öncelikleri ile NATO'nun yaklaşımı çoğu zaman örtüşmemektedir. Bu durum, ittifak içerisinde stratejik bir güven bunalımının oluştuğunu göstermektedir.

Kazananlar Kim?

Zirvenin görünmeyen fakat belki de en büyük kazananı ise Amerikan savunma sanayii olmuştur. Savunma harcamalarının millî gelirin yüzde 5'ine çıkarılması yönündeki irade, milyarlarca dolarlık yeni silah ve teknoloji siparişlerini beraberinde getirmiştir. Lockheed Martin, RTX, Northrop Grumman ve benzeri savunma şirketleri için oluşan yeni pazar, NATO'nun yalnızca bir askerî ittifak değil, aynı zamanda devasa bir savunma sanayii ekosistemi hâline geldiğini göstermektedir.

Türkiye kendi millî iradesiyle hareket etmek zorundadır.

Türkiye açısından ise temel soru değişmemektedir: Bu yeni güvenlik mimarisinde Türkiye'nin yeri nedir?

Karadeniz'e kıyısı bulunan, Kafkasya'nın, Orta Doğu'nun ve Doğu Akdeniz'in merkezinde yer alan Türkiye; Rusya, İran, Irak ve Suriye ile aynı coğrafyayı paylaşan bir ülkedir. Böyle bir jeopolitik konumda en temel millî güvenlik ilkesi, herhangi bir küresel güç mücadelesinin cephe ülkesi hâline gelmemektir. Türkiye'nin güvenliği, komşularıyla yaşanabilecek her gerilimin tarafı olmakta değil; millî çıkarlarını esas alan bağımsız ve dengeli bir dış politika izleyebilmesindedir.

Ankara Zirvesi'nin Türkiye açısından en önemli sonucu da budur. Zirve, NATO'nun geleceğinden çok, Türkiye'nin kendi güvenlik anlayışını yeniden değerlendirmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Cumhuriyet'in ikinci yüzyılında Türkiye'nin hedefi, herhangi bir güç merkezinin ileri karakolu olmak değil; kendi jeopolitiğinin merkez devleti olarak, savaş ve barış kararlarını yalnızca kendi millî iradesi doğrultusunda verebilen tam bağımsız bir güvenlik anlayışını güçlendirmektir.

Merkez ülke olmak başka şeydir, cephe ülkesi olmak bambaşka!

Merkez ülke, kendi stratejisini kendisi belirleyen devlettir.

Cephe ülkesi ise başkalarının stratejisinde görev üstlenen taşeron devlettir.

Esas soru şu: Türkiye'nin gittiği yol hangisidir?

NATO ZİRVESİ; VİTRİN Mİ, GERÇEKLER Mİ?

“

2003 yılından itibaren uygulamaya konulan ve Büyük Ortadoğu Projesinin Eş Başkanlığını yapan Sayın ERDOĞAN ile Türkiye'nin, ABD-İsrail için yol temizliği yaptığı bu Proje'nin uygulama sürecinde, Kaddafi'nin Libya'sı hangi NATO üyesi ülkenin egemenliğini ihlal etti de NATO Libya'ya müdahale etti?

Dr. Kadir ÇETİN

”

Ankara bir kez daha dünyanın gözünü çevirdiği önemli bir uluslararası zirveye ev sahipliği yaptı. NATO'nun Ankara zirvesi nedeniyle başkent adeta olağanüstü güvenlik önlemleriyle çevrildi. 56 bin güvenlik görevlisi görev başında, başkente trafik yeniden düzenlenecek ve bazı yollar kapalı oldu. Vatandaş ise günlük yaşamını sürdürebilmenin mücadelesini verdi.

İktidar, bu tabloyu Türkiye'nin uluslararası itibarı olarak sunuyor.

Ancak şu soruyu sormak gerekiyor: Gerçek itibar; caddeleri süslemekle, duvarları boyamakla mı kazanılır, yoksa vatandaşına huzur, adalet ve refah sunmakla mı?

Gerçeklerin Üzeri Örtülüyor

Zirve öncesinde havaalanından toplantı alanına kadar uzanan güzergâhta kapsamlı düzenlemeler yapıldı. Evlerin dış cepheleri boyandı, yollar asfaltlandı, uygun görülmeyen manzaralar brandalarla kapatıldı, yollar afişlerle donatıldı.

İddialara göre organizasyon için yaklaşık 12 milyar lira harcanmış.

Hiç kuşkusuz devletler misafirlerini en iyi şekilde ağırlamak ister. Ancak görüntüyü düzeltmek başka, var olan, iyi olmayan gerçeklikleri düzeltmek bambaşka bir şeydir.

Bu tablo, misafir gelmeden önce yalnızca salonunu temizleyen ama evin diğer odalarını görmezden gelen bir anlayışı hatırlatıyor.

Çünkü vatandaşın gizlenemeyen gerçekleri var:

- * Pazar poşeti her geçen gün daha da hafifliyor.
- * Emekli ay sonunu getiremiyor.
- * Asgari ücretli, açlık sınırının gölgesinde yaşam mücadelesi veriyor.
- * Esnaf siftah yapmadan kepenk kapatıyor.
- * "Kaynak yok" denilerek ertelenen birçok talep için bütçe bulunamazken, vitrini parlatmak gerektiğinde milyarlarca lira bir kalemde harcanabiliyor.

İşte kamu vicdanını rahatsız eden de tam olarak budur.

Demek ki mesele kaynak değil, önem ve öncelik meselesidir.

"İtibardan Tasarruf Olmaz" Ama Vatandaşın Olur

Yıllardır aynı cümleyi duyuyoruz:

"İtibardan tasarruf olmaz."

Peki;

- * Vatandaşın ekmeğinden tasarruf olur mu?
- * Emeklinin ilacından olur mu?
- * Çiftçinin mazotundan olur mu?
- * Gençlerin umudundan olur mu?
- * Küçük esnafın alın terinden olur mu?

Gerçek itibar; görkemli konvoylarla, ışıklı salonlarla ya da süslü caddelerle değil; hukukun üstünlüğüyle, ekonomik istikrarla, liyakatle, adaletle ve vatandaşın devlete duyduğu güvenle inşa edilir.

Aksi halde geriye sadece pahalı organizasyonlar ve yukarıda belirtildiği gibi ağır faturalar kalır.

NATO: Savunma İttifakı mı, ABD'nin Küresel Aparatı mı?

NATO, İkinci Dünya Savaşı sonrasında Sovyetler Birliği kaynaklı güvenlik kaygılarına karşı ortak savunma amacıyla kuruldu.

Ancak geçen yaklaşık seksen yıl içinde ittifakın faaliyetleri yalnızca savunma sınırları içinde mi kaldı? Bugün birçok uluslararası krizde NATO'nun, uluslararası hukuktan çok, egemen güçlerin jeopolitik tercihleri doğrultusunda hareket ettiği yönündeki eleştiriler giderek daha fazla dile getiriliyor.

Özellikle Soğuk Savaş döneminde ortaya çıkan Glad-yo yapılanmaları, Özel Harp Daireleri vb. isimler altında yapılan CİA'nın üye ülkeler üzerinde yaptığı gizli-kapaklı faaliyetleri uzun yıllardır araştırmacılar ve tarihçiler tarafından tartışılmaya devam ediyor.

Bu bağlamda en son ülkemizde 15 Temmuz Darbe Girişiminde İncirlik Üssünün (NATO) kullanılması vb. konuların detayı var ve ayrı bir yazı konusudur. Bu konuda şimdilik bir de Libya örneği konusunda bir soru ile yetinelim.

2003 yılından itibaren uygulamaya konulan ve Büyük Ortadoğu Projesinin Eş Başkanlığını yapan Sayın ER-DOĞAN ile Türkiye'nin, ABD-İsrail için yol temizliği yaptığı bu Projenin uygulama sürecinde, Kaddafi'nin Libya'sı hangi NATO üyesi ülkenin egemenliğini ihlal etti de NATO Libya'ya müdahale etti? Ardından iç savaş yaşayan petrol üreticisi Libya ikiye bölündü.

Diğer taraftan ABD'nin NATO üzerindeki belirleyici ağırlığı artık gizlenen değil, açıkça konuşulan bir olgu hâline gelmiş durumda.

Kararlar ortak alınıyor gibi görünse de yön belirleyen çoğu zaman Washington olduğu yönünde değerlendirmeler yapılıyor.

Bu nedenle şu soru önemini koruyor: NATO gerçekten bütün üyelerin eşit söz hakkına sahip olduğu bir savunma ittifakı mı, yoksa küresel güç siyasetinin askerî şemsiyesi mi?

Dünya Beşten Büyükse...

Dünya artık Soğuk Savaş'ın dünyası değil.

Tek kutuplu düzen çözülüyor, yeni güç merkezleri yükseliyor.

Bu değişim yalnızca ekonomik dengeleri değil, uluslararası kurumların meşruiyetini de yeniden tartışmaya açıyor.

Birleşmiş Milletler Teşkilatından NATO'ya kadar birçok uluslararası kuruluşun daha şeffaf, daha katılımcı ve daha hesap verebilir bir anlayışla yapısal bağlamda reforme edilmesi gerektiği yönündeki çağrılar giderek güçleniyor.

"Dünya beşten büyüktür" sözü yalnızca Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne yönelik bir eleştiri değildir. Aynı zamanda küresel yönetim anlayışının daha adil olması gerektiğini savunan güçlü bir çağrıdır.

Çünkü adalet, birkaç başkent in inisiyatifine bırakılamayacak kadar önemli ve değerlidir.

Gazze, Uluslararası Kuruluşların ve İnsanlığın Sınavıdır

Uluslararası sistemin en büyük açmazlarından biri çifte standart eleştirisi.

Bosna'da yaşanan büyük trajedinin ardından uluslararası müdahale (NATO) gerçekleşmiş, savaş suçluları yargılanmış ve sorumlular hesap vermişti.

Peki, benzer insani dramlar başka yerlerde yaşandığında aynı hassasiyet neden her zaman gösterilmiyor?

Bugün soykırımcı İsrail'in Gazze'de yaşattığı insanlık dramı, uluslararası kuruluşların ve insanlığın vicdanını en ağır şekilde sınavan gelişmelerden biri olarak görülüyor. Soykırımcı İsrail tarafından;

- * Çocuklar, kadınlar öldürülürken...
- * Hastaneler, okullar bombalanırken...
- * Siviller açlık ve yoksulluğa mahkum edilirken...

Uluslararası toplumun etkili aktörlerinin sınırlı tepkileri birçok çevrede ciddi eleştirilere konu oluyor. Evrensel hukuk, failin kimliğine göre değişmez.

İnsan hakları, devletlerin gücüne göre uygulanamaz. Adalet istisna kabul ettiği gün, adalet olmaktan çıkar.

Sonuç ve Değerlendirme

NATO'nun Ankara zirvesinin ardından geride ne kalacak?

Kapatılan yollar açılacak ve trafik yeniden eski haline gelecek... Vatandaş için değil ama NATO'nun toplanması için asfaltlanan yollar Ankara için bir kazanç olacak.

Vatandaşları için yol yapmayan Ankara'nın, 2-3 günlüğüne başkente gelen batılı liderler için yol yapması batıda alay konusu olacak.

Dünyada yoksulluğu ortadan kaldırmak yerine silah sanayiine yine milyar dolarlar yatırılacak. Zira başta ABD olmak üzere silah sanayi, gelişmiş batılı ülkelerin kazanç kapısı olmaya devam edecek.

NATO 3.0 konsepti literatürde yerini alırken geride cevap bekleyen sorular:

- * Dünyada yoksulluk sona erecek mi?
- * İnsanı ve birikimini yok eden dünyadaki savaşlar bitecek mi?
- * Gazze'de akan kan duracak mı?
- * Uluslararası hukuk gerçekten herkese eşit uygulanacak mı?

Asıl mesele budur.

İnsanlığın bugün yeni askerî ittifaklardan, silah kapasitesini güçlendirmekten çok daha fazla ihtiyaç duyduğu şey, ortak bir vicdan ve evrensel adalet anlayışıdır.

Zirvenin öncüleri ve Dünyayı yönetenler güvenliği silahların gölgesinde mi arayacak, yoksa adaletin ışığında mı?

Çünkü adaletin olmadığı yerde ne askerî güç kalıcı barışı sağlayabilir ne de devasa savunma bütçeleri (yoksulluğun ortadan kaldırılması için kullanılması gereken) insanlığa gerçek güvenlik getirebilir.

Güç, adaletle buluşmadığı sürece yalnızca korku üretir.

Korkunun ve yoksulluğun egemen olduğu yerde ne kalıcı barış vardır ne de gerçek güvenlik.

AYIYLA DOSTLUĞUN BEDELİ

Hüseyin TOPTAŞ

Mevlânâ, **Mesnevî**'de yer verdiği ayı ile dost olan adamın hikâyesiyle, herkesle dost olunamayacağını; özellikle akılsız ve basiretsiz kimselerin iyi niyetlerinin bile felakete dönüşebileceğini çarpıcı bir örnekle anlatır.

Bir gün ormanda büyük bir ejderha bir aya saldı-
rır. Tam onu yutmak üzereyken, oradan geçen genç
bir adam ayının feryadını duyar ve yardıma koşarak
onu kurtarır. Canını kurtaran bu adama büyük bir
minnet duyan ayı, artık onun yanından ayrılmaz.
Adam nereye gitse peşinden gider; sadık bir dost
gibi onu yalnız bırakmaz. Ayının bu bağlılığı, genç
adamın da hoşuna gider.

Birlikte ormanda dolaştıkları bir gün genç adam
yorulur ve bir ağacın gölgesinde uzanıp uyumaya
başlar. Ayı ise onu korumak için başında nöbet tutar.
Bu sırada oradan geçen bir yolcu onları görünce
hayrete düşer.

— Bu ne hâl kardeşim? Bir ayıyla nasıl arkadaş ol-
dun? diye sorar.

Genç adam, ejderhanın saldırısından başlayarak
yaşananları anlatır.

Yolcu dikkatle dinledikten sonra şu uyarıda bulunur:

— Ayı sana minnet duyuyor olabilir. Fakat ayı yine
ayıdır. Akılsız dostun sevgisine güven olmaz. İyiliği-
ni istiyorsan ondan ayrıl.

Ardından sözlerini şöyle sürdürür:

— Ben de insanım, sen de insansın. İnsan, dostunu
kendi cinsinden seçmelidir.

Fakat genç adam bu nasihati önemsemez. İçinden,
"Beni kıskanıyor." diye geçirir.

— Sen yoluna git. Benim öğüde ihtiyacım yok, der
ve yeniden uykuya dalar.

Bir süre sonra bir sinek gelip adamın yüzüne konar.
Ayı, sineği kovalar; fakat sinek inatla tekrar geri gelir.
Birkaç kez aynı durum yaşanınca ayı öfkelenir. Ya-
kındaki iri bir taşı alır. Sinek yeniden adamın yüzüne
konunca bütün gücüyle taşı sineğin üzerine indirir.

Sinek uçar gider; fakat taş, genç adamın başını par-
çalar.

Böylece genç adam, kötü niyetli bir düşmanın değil;
akılsız bir dostun elinde hayatını kaybeder.

Bu kıssa, insanlar arasındaki dostlukların hangi öl-
çülerle kurulması gerektiğini anlatan ibretli bir ör-
nektir. Çünkü zarar sadece düşmandan gelmez; ba-
siretsiz dostun iyi niyetle yaptığı yanlışlar da insanı
telafisi mümkün olmayan felaketlere sürükleyebilir.
Aynı gerçek devletler arasındaki ilişkiler için de ge-
çerlidir. Güçlü devletlerle kurulan ilişkilerde yalnız-
ca dostluk söylemlerine güvenmek yeterli değildir.
Devletler, menfaatleri doğrultusunda hareket eder;
şartlar değiştiğinde tavırları da değişebilir. Bu se-
beple uluslararası ilişkilerde daima tedbirli, hesaplı
ve uyanık olmak gerekir.

Bu gerçeği, merhum İsmet İnönü şu veciz sözüyle
ifade etmiştir:

"Büyük devletlerle ilişki kurmak, ayıyla yatağa gir-
meye benzer; uyurken bile gözün açık olacak."

Bu söz, büyük güçlerle kurulan ilişkilerin taşıdığı
riskleri ve sürekli dikkatli olmanın gerekliliğini vur-
gulamaktadır.

Milletimizin, "Ayıyla yatağa giren sonuçlarına kat-
lanır." atasözü de aynı hakikati dile getirir. Dost se-
çerken de, devletler arası ittifaklar kurarken de sa-
dece görünen iyi niyetle yetinilmemeli; akıl, basiret
ve tedbir elden bırakılmamalıdır.

Çünkü bazen insanı düşmanı değil, yanlış seçtiği
dostu felakete sürükler.

NATO ZİRVESİNDE SEMBOLLERİN DİLİ: MEHTER VE SİLAH HEDİYESİ

H. Ali ÖZDEMİR

Giriş

Devletler yalnızca resmî bildirilerle, imzalanan anlaşmalarla ve diplomatik konuşmalarla mesaj vermezler. Tören düzeni, müzik, kıyafet, kullanılan tarihî semboller ve sunulan hediyeler de en az sözler kadar güçlü bir anlam taşır. 7-8 Temmuz 2026 tarihlerinde Türkiye’de gerçekleştirilen 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi, bu bakımdan dikkat çekici iki unsurla öne çıktı: Liderlerin mehter takımıyla karşılanması ve katılımcılara MKE yapımı revolver tabanca hediye edilmesi. Bu iki tercih, sıradan bir protokol uygulamasının ötesinde, tarih, güç, güvenlik ve diplomasi kavramlarının sembolik bir anlatımı olarak değerlendirilmelidir.

Mehterin Tarihî ve Siyasi Çağrışımları

Uluslararası toplantılarda devlet başkanlarının klasik askerî bandolarla karşılanması, yerleşmiş bir protokol geleneğidir. Böyle bir bando, devletin kurumsal ciddiyetini temsil eder ve bütün konuklara eşit mesafede duran nötr bir karşılama dili oluşturur. Buna karşılık mehter, yalnızca müzik icra eden bir topluluk değildir. Kökleri yüzyıllar öncesine uzanan mehter, Osmanlı ordusunun yürüyüşünü, savaş disiplinini, zafer arzusunu ve askerî kudretini temsil eden tarihî bir hafızadır.

Köslerin, davulların ve zurnaların yükselen sesi; Mohaç’tan Belgrad’a, Viyana önlerinden Balkan ovalarına kadar uzanan geniş bir tarih alanını hatırlatır. Bu sebeple mehter, eğlence müziği olarak değil, savaşın işitsel unsurlarından biri olarak ortaya çıkmıştır. Ordunun moralini yükselten, karşı tarafta ise korku ve baskı oluşturan bu müzik, geçmişte aynı zamanda psikolojik savaşın da bir parçasıydı.

NATO liderlerinin mehterle karşılanması, bu tarihî mirasın günümüz diplomasisine taşınması anlamına gelir. Verilmek istenen mesaj şu şekilde okunabilir: “Türkiye yalnızca modern ittifakların üyesi olan bir devlet değildir; yüzyıllar boyunca bu coğrafyada hâkimiyet kurmuş, büyük devletler meydana getirmiş

köklü bir medeniyetin devamıdır.” Böylece muhataplara yalnızca bugünün kurumsal Türkiye’si değil, tarihî hafızası ve geçmişteki askerî gücü de gösterilmiş olur.

Ancak sembollerin diplomatik alandaki etkisi her zaman amaçlandığı gibi gerçekleşmeyebilir. Bir toplum için gurur, ihtişam ve tarihî devamlılık ifade eden bir görüntü; başka toplumlarda savaş, fetih veya geçmiş hesaplaşmalar çağrıştırabilir. Özellikle Avrupa ülkelerinin liderleri açısından mehter, sadece sanat ve kültür unsuru değil, Osmanlı’nın Avrupadaki askerî ilerleyişini hatırlatan bir işarettir. Bu nedenle böyle bir karşılama, güçlü bir özgüven gösterisi olarak görülebileceği gibi, zirvenin güncel güvenlik gündemiyle ilişkisi zayıf bir tarih gösterisi olarak da algılanabilir.

Diplomaside sembol kullanmak önemlidir; fakat kullanılan sembolün muhatapta hangi anlamı uyandıracığı daha da önemlidir. Töreni düzenleyenler, kendi tarih anlayışları kadar karşı tarafın tarih hafızasını da hesaba katmalıdır. Aksi hâlde verilmek istenen dostluk ve güç mesajı, yanlış anlaşılma veya gereksiz bir gerilim ihtimalini de beraberinde getirebilir.

Diplomatik Hediye Olarak Revolver

Zirvenin ikinci dikkat çekici unsuru, katılımcı liderlere MKE yapımı revolver tabanca hediye edilmesi idi. Uluslararası ilişkilerde hediyeleşme, dostluğun ve karşılıklı saygının zarif bir göstergesidir. Devlet başkanlarına çoğu zaman sanat eseri, saat, kalem, tarihî obje veya ülkenin kültürel kimliğini yansıtan özel ürünler sunulur. Bu tür hediyeler barışı, sürekliliği ve diplomatik nezaketi temsil eder.

Ateşli bir silahın hediye edilmesi ise alışılmış protokol dilinden farklıdır. Kadife bir kutudan çıkan saat veya dolma kalem, medeni ilişkilerin devamını çağrıştırırken; ağır ve soğuk bir metal olan revolver, gücün en çıplak biçimini hatırlatır. Bu noktada “hediye” kavramının masum ve yumuşak anlamı geri çekilir; onun yerine güvenlik, tehdit, irade ve gerektiğinde kuvvet kullanma düşüncesi öne çıkar.

Revolverin seçilmesi ayrıca dikkat çekicidir. Modern ordularda ve güvenlik birimlerinde yaygın biçimde kullanılan yarı otomatik tabancalardan farklı olarak revolver, daha eski ve doğrudan bir güç anlayışını temsil eder. Döner tamburu, görülebilen mermileri ve mekanik yapısıyla, kişisel iradeyi ve yüz yüze mücadeleyi çağırıştırır. Sinema kültüründe de düello, kovboy ve bireysel hesaplaşma sahneleriyle özdeşleşmiştir. Bu sebeple bir lidere revolver vermek, yalnızca yerli savunma sanayisinin bir ürününü tanıtmak değil, aynı zamanda sert güç mesajı vermektir.

Silah Hediyesinin İki Yüzü

Bir lidere silah hediye etmenin birbirine zıt iki yorumu mümkündür. Birinci yorum güvene dayanır: “Sana en tehlikeli aracı kendi elimle teslim ediyorum; çünkü sana güveniyorum. Benim silahım senin de silahındır ve ortak bir savunma hattındayız.” Tarihte hükümdarların birbirlerine kılıç, hançer veya zırh hediye etmeleri de bu anlayışın örnekleridir. Silah, ortak mücadele iradesini ve karşılıklı dayanışmayı ifade edebilir.

İkinci yorum ise daha serttir: “Ben gücün dilini biliyorum ve gerektiğinde kullanırım.” Bu durumda hediye, dostluk jestinden çok sessiz bir meydan okumaya dönüşür. Kalem, müzakereyi ve bürokrasiyi; silah ise kararın doğrudan uygulanmasını simgeler. Kalemle süreç başlar, danışmanlar ve kurumlar devreye girer. Revolver ise bütün bu aşamaları aşan, tek kişinin iradesine bağlı, hızlı ve geri dönüşü zor bir eylemi hatırlatır.

Hediyeleşme, antropolojik ve psikolojik bakımdan da nötr değildir. Hediye veren taraf, seçtiği nesneyle hem kendisini hem de muhatabını tanımlar. Bir lidere silah verildiğinde, o kişi sıradan bir bürokrat veya masa başı yöneticisi olarak değil, karar alan ve gerektiğinde güç kullanan bir aktör olarak konumlandırılır. Hediye veren de “Ben seninle aynı güç dilini konuşuyorum” mesajını iletir.

Aynı hediyein birden fazla lidere verilmesi, kişisel jestin ötesinde ortak bir sembolik çevre oluşturur. Hediye alanlar, görünmez bir güvenlik kulübünün üyeleri gibi algılanabilir. Böylece silah, iki kişi arasındaki hatıradan çıkarak bir ittifakın veya ortak tehdit algısının işaretine dönüşür. Fakat bu sembolik ağın kurulabilmesi, hediyein muhataplar tarafından benimsenmesine bağlıdır. Bazı liderlerin he-

diye açmaması, yanında taşımaması veya güvenlik birimlerine teslim etmesi hâlinde verilmek istenen güçlü mesaj etkisini kaybedebilir.

Sert Güç ile Diplomatik Nezaket Arasında

Günümüz dünyasında uluslararası kuruluşların krizleri önlemekte yetersiz kaldığına dair yaygın bir kanaat vardır. Savaşlar, işgaller ve insani felaketler karşısında Birleşmiş Milletler ve NATO gibi yapıların etkisiz görünmesi, devletleri yeniden “sert güç” kavramına yöneltmektedir. Bu açıdan silah hediyesi, “Kâğıt üzerindeki anlaşmalar tek başına güvenlik sağlamaz; devletleri koruyan, gerektiğinde kullanabilecekleri gerçek güç ve kararlı iradedir” düşüncesinin ifadesi olarak okunabilir.

Bununla birlikte diplomasi, yalnızca güç göstermek değil, gücü ölçülü ve anlaşılır biçimde ifade etme sanatıdır. Sembolün sertliği, verilmek istenen mesajın önüne geçtiğinde diplomatik incelik zarar görebilir. Bir hediye, muhatabın zihninde dostluğu değil tehdidi; iş birliğini değil düelloyu çağırıştırıyorsa, amaçlanan fayda elde edilemeyebilir. Bu nedenle devletler, seçtikleri hediyein kendi kültürlerindeki anlamıyla yetinmemeli, karşı tarafın hukukunu, güvenlik uygulamalarını ve kültürel algılarını da dikkate almalıdır.

Sonuç: Semboller Doğru Okunmalıdır

Mehter gösterisi ve revolver hediyesi, 36. NATO Zirvesi’nde Türkiye’nin tarihî kimliğini ve askerî gücünü öne çıkaran iki sembolik tercihtir. Mehter geçmişin devlet kudretini, revolver ise bugünün sert güç ve bireysel irade anlayışını temsil etmektedir. Her iki unsur da güçlü, dikkat çekici ve tartışmaya açık mesajlar taşır.

Ancak diplomatik sembollerin asıl anlamı, muhatabın zihninde oluşur. Tarihî ihtişam bir kesim için özgüven ve köklülük, başka bir kesim için geçmiş savaşların hatırlatılması olabilir. Silah hediyesi de güven ve ortak savunma iradesi kadar tehdit ve kaba güç çağrışımı yaratabilir.

Devlet yönetiminde olduğu gibi günlük hayatta da insanlar seçtikleri sembollerle konuşurlar. Hediyeler, dil ve davranışlar; otorite, güven ve niyet hakkında görünmez mesajlar taşır. Liderlik, yalnızca güçlü semboller kullanmak değil, bunların nasıl okunacağını öngörebilmektir. Asıl mesele, gücün hangi amaçla ve hangi ahlaki sınırlar içinde kullanılacağını anlatabilmektir.

Nato Mermer: NATO KAFA

Selami YILDIRIM

“Nato kafa, nato mermer” sözü; söylenenleri anlamamakta direnen, inatçı, söz dinlemez ve açık gerçekleri kavramakta güçlük çeken kimseler için kullanılan bir deyimdir. Halk arasında “taş kafalı” anlamında kullanılan bu sözdeki “Nato” kelimesinin, Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü olan NATO ile doğrudan bir ilgisi yoktur. Deyimin, Rumca “İşte kafa, işte mermer” anlamına gelen “Nato kefalı, natomarmaro” ifadesinden dilimize geçtiği kabul edilir.

Ne var ki bu deyim, Türkiye’nin NATO ile ilişkilerini anlatmak bakımından oldukça anlamlı bir çağrışıma taşımaktadır. Çünkü Türkiye, uzun yıllardır NATO’nun ne olduğunu, hangi amaçlara hizmet ettiğini ve kendisine nasıl bir rol biçtiğini ya anlayamamakta ya da anlamazlıktan gelmektedir. Yıllar boyunca kurulan askerî, siyasi ve ekonomik bağımlılık ilişkileri, ülkemizi bu ittifaktan ayrı bir güvenlik ve dış politika anlayışı geliştiremeyeceğine inandırmıştır.

Türkiye, kendi millî stratejisini oluşturmak yerine NATO’dan gelecek belirsiz bir desteğe umut bağlamaktadır. Hâlbuki devletler arası ilişkilerde dostluklardan çok çıkarlar belirleyicidir. Bir ülkenin güvenliği başka devletlerin insafına, ittifak metinlerine veya zirve bildirilerine bırakılamaz. Güvenlik; millî irade, bağımsız ekonomi, güçlü devlet yapısı ve kendi imkânlarına dayanan savunma anlayışıyla sağlanabilir.

NATO Niçin Kuruldu?

NATO, 1949 yılında, üye ülkeleri dışarıdan gelebilecek tehditlere karşı korumak amacıyla kurulmuş bir savunma ittifakı olarak tanıtıldı.

NATO, zamanla Batılı güçlerin dünya üzerindeki askerî, siyasi ve ekonomik nüfuzlarını sürdürmelerinin araçlarından biri hâline gelmiştir. Ülkelerin iç işlerine yönelik müdahaleler, darbeler, rejim değişiklikleri, vekâlet savaşları, ekonomik baskılar ve istihbarat operasyonları dikkate alındığında, NATO’yu yalnızca masum bir savunma örgütü olarak değerlendirmek mümkün değildir.

Dünyanın çeşitli bölgelerinde yaşanan krizlerin ve çatışmaların arkasında büyük devletlerin güç mücadelesi bulunmaktadır. Bu kadar geniş bir coğrafyay-

la ilgilenen bir yapının yalnızca savunma amacı taşıdığını ileri sürmek inandırıcı değildir. Asıl mesele; enerji kaynakları, ticaret yolları, deniz geçişleri, ulaşım koridorları, madenler ve jeopolitik üstünlüktür. Dünyanın yer altı ve yer üstü zenginliklerini belirli güç merkezlerinin denetiminde tutma arzusu, bütün insanlık için sürekli bir tehdit oluşturmaktadır.

Türkiye NATO İçin Neden Önemlidir?

Türkiye; stratejik boğazlara hâkimiyeti, Karadeniz’e açılan konumu, Balkanlar’a, Kafkasya’ya ve Orta Doğu’ya yakınlığı sebebiyle NATO içinde özel bir yere sahiptir. Rusya’ya komşu olması, Asya ile Avrupa arasında bulunması ve enerji yollarının kavşağında yer alması, Türkiye’yi ittifak bakımından önemli kılmaktadır.

Ancak NATO’nun Türkiye’ye verdiği önemin, Türk milletinin yüksek menfaatlerinden kaynaklandığını düşünmek büyük bir yanılgıdır. NATO açısından Türkiye çoğu zaman eşit bir ortak olmaktan çok; ordusu, askerî üsleri, hava sahası, coğrafi konumu ve siyasi etkisi kullanılabilecek stratejik bir ülke olarak görülmektedir.

Beşinci Madde Güvence Midir?

NATO Antlaşması’nın en çok bilinen hükmü 5. maddedir. Buna göre, üye ülkelerden birine yapılacak silahlı saldırı bütün üyelere yapılmış kabul edilir. Yani “Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için” anlayışı esas alınmaktadır.

Fakat devletlerarası ilişkilerde asıl belirleyici olan, metinlerde yazanlardan çok kriz anında ortaya konulan iradedir. Türkiye ciddi bir saldırıyla karşı karşıya kaldığında bütün NATO ülkelerinin tereddütsüz biçimde Türkiye’nin yanında yer alacağına kim inanabilir?

Ayrıca NATO’nun alacağı kararların Türkiye’yi komşularıyla karşı karşıya getirme ihtimali vardır. İran ile ABD arasında çıkabilecek bir çatışmada Türkiye’den nasıl bir tutum istenecektir? Türkiye, tarihî ve coğrafi komşularıyla Batılı güçlerin çıkarları uğruna çatışmaya mı sürüklenecektir? Böyle bir ortaklık, halk arasında söylendiği gibi ayıyla aynı çuvala girmeye benzer.

Ankara Zirvesi ve NATO 3.0

Otuz iki ülkeden oluşan NATO'nun Ankara'da gerçekleştirdiği zirve, olağanüstü güvenlik tedbirleri altında tamamlandı. Ancak asıl mesele toplantının kazasız belasız sona ermesi değil, alınan kararların Türkiye ve bölge ülkeleri açısından ne anlama geldiğidir.

Zirve, NATO'nun yeni bir yapılanma dönemine girdiğini göstermiştir. "NATO 3.0" olarak adlandırılan bu dönemde yalnızca Rusya'ya karşı savunma anlayışı değil; Çin'in yükselişi, İran'ın bölgesel gücü, enerji güvenliği, deniz yolları, siber güvenlik, uzay teknolojileri ve yapay zekâ gibi alanlar da NATO'nun ilgi sahasına alınmaktadır.

Hürmüz Boğazı'nın NATO'nun güvenlik gündemine dâhil edilmesi özellikle dikkat çekicidir. Hürmüz Boğazı, dünya enerji taşımacılığı bakımından hayati bir geçiş noktasıdır. Ancak Atlantik merkezli bir askerî örgütün Hürmüz Boğazı'nda ne işi vardır?

Bu durum, ABD'nin kendi küresel çıkarlarını NATO'nun ortak meselesi hâline getirdiğini göstermektedir. Türkiye, başkalarının hazırladığı stratejilere eklemlenen bir ülke olmamalıdır. Türk siyasetinin görevi, başka güçlerin projelerinde görev almak değil; kendi medeniyet idealini, millî güvenlik anlayışını ve bağımsız dış politikasını kurmaktır. Türkiye bir "cephe ülkesi" değil, bölgesinde barışı ve adaleti kurabilecek lider ülke olmalıdır.

İslam Coğrafyası ve Çifte Standart

İslam coğrafyasında yaşanan çatışmalar incelendiğinde, terör örgütlerinin ortaya çıkışında, silahlandırılmasında ve yönlendirilmesinde büyük güçlerin doğrudan veya dolaylı etkileri görülmektedir.

Bu örgütlerin eylemleriyle iki sonuç elde edilmektedir. Bir taraftan İslam'ın dünyadaki imajı terörle özdeşleştirilerek karalanmakta, diğer taraftan mazlum milletlerin çocukları birbirine kırdırılmaktadır. Böylece bir taşla iki kuş vurulmaktadır.

Afganistan'dan Irak'a, Suriye'den Libya'ya, Yemen'den Filistin'e kadar İslam coğrafyasının büyük bir bölümü savaş, işgal ve istikrarsızlıkla karşı karşıya bırakılmıştır. Demokrasi, insan hakları ve güvenlik gibi kavramlar müdahalelerin gerekçesi hâline getirilmiş; ancak ortaya çıkan sonuç daha fazla kan, gözyaşı ve yıkım olmuştur.

Gazze'de çocuklar açlıktan, bombalardan ve ilaçsızlıktan ölürken, bu vahşeti durdurabilecek güce sahip

ülkeler ya sessiz kalmış ya da İsrail'e destek vermiştir. Böyle bir ortamda İsrail'e açık veya örtülü destek sağlayan ülkelerin yöneticilerini kırmızı halılarla karşılamak, millî ve ahlaki duruşla bağdaşmamaktadır.

Millî duruş yalnızca kürsülerde söylenen sert sözlerle ölçülmez. Millî duruş; ekonomik ilişkilerde, askerî anlaşmalarda, diplomatik tercihlerde ve uluslararası oylamalarda ortaya konulur.

Türkiye'nin Yolu

Türkiye'nin geleceği, başka ülkelerin hazırladığı güvenlik planlarına bağlanamaz. Türk milleti; kendi savunma sistemini, ekonomisini, enerji politikasını, teknolojisini ve dış politika anlayışını millî menfaatleri doğrultusunda oluşturmalıdır.

Türkiye ne Doğu'nun ne de Batı'nın uydusu olmalıdır. Hiçbir ülkenin arka bahçesi, ileri karakolu veya cephe hattı hâline gelmemelidir. Türk siyasetinin hedefi, başkalarının kurduğu sisteme eklenmek değil; adalet, barış ve hürriyet esaslarına dayanan yeni bir medeniyet anlayışı ortaya koymak olmalıdır.

Siyasette vesayet, bu vatana ihanetten farksızdır. İcazetle yürütülen siyaset milletin iradesini temsil edemez. Türkiye, kararlarını Washington'dan, Brüksel'den, Moskova'dan, Londra'dan veya başka bir başkentten gelecek işaretlere göre alamaz.

Türkiye, Türkiye'den yönetilmelidir.

Türk milleti, kendisini gerçekten temsil edecek, milletin değerlerinden güç alan ve hiçbir dış merkeze bağlı olmayan kendi evlatlarını arayıp bulmalıdır. Çünkü bağımsızlık isteyenlerin karşısına bağımlılık düzeninden beslenenler çıkar. Millî siyaset isteyenlerin karşısına vesayet odakları dikilir. Fakat bir millet kendi iradesine sahip çıktığı zaman hiçbir güç onun önünde duramaz.

KABUK BAĞLAMIS YARALAR KAHT-I RİCAL

Mustafa GÖKTEKİN

Kimin Adamısın?

Osmanlı Devleti'nin son dönemindeki en büyük sıkıntısı devlet adamı kıtlığıydı. Devlet adamlarının pek çoğu ya Rus yanlısı ya da İngiliz, Fransız, Alman taraftarıydı; yani nerenin nimetiyle besleniyorlarsa oranın hayranı oluyor ve oranın menfaatlerini savunuyorlardı. Bu sebeple çok zaman ülke kim tarafından tehdit ediliyorsa, karşı tarafın adamı sadrazam yapılır; o devletin desteğiyle sıkıntılar atlatılmaya, savaşlar durdurulmaya çalışılırdı. Böyle bir devlet politikası ile devlet ve millet neler kaybetti neler. Kaybedilen toprak ve insanın hesabını tutacak devlet adamı bile yoktu. İşin acı tarafı; Milleti ve devleti düşünen, vatanın birliğini savunan ve milli menfaatleri önceleyen devlet adamları sadrazam olmak bir yana, neredeyse kabineye bile giremezlerdi.

Geçmişten Günümüze "Nimet" ve "Vesayet" Hayranlığı

Devlet, 1700'lerden itibaren devrine göre askeri yapılanmasını bile Avrupa devletlerinin denetimine bırakır olmuştu. Batı ülkelerinin büyükelçileri devletin işleyişine karışır, kararlarda bile etkili olurlardı; hatta kararları dikte ettirdikleri bile olurdu. Devrin emperyalist, sözüm ona "büyük devletleri" kendi aralarında toplanır, konuşur ve ülkemizin akıbeti, geleceği konusunda kararlar alırlardı. Bazen özerklik verilecek, bağımsızlık verilecek veya terk edilecek topraklar konusunda kararlar alıp bunları devlete dikte ettirirlerdi.

Kadim Türk devleti...

Sanılmasın ki birilerinin körkütük Osmanlıcı olup Cumhuriyeti reddettikleri, birilerinin de Osmanlı'yı kötüleyip Cumhuriyet naraları attıkları gibi düşünüyoruz. Elbette Anadolu Türk devleti, Anadolu Selçuklu Devleti'nden bile ileride, bin yılı aşkın bir zamandır eksiğiyle, noksanıyla ve güzellikleriyle bize aittir ve bizimdir. Devlet bizimdir; zamanla yönetimi hanedan değişimleri ile isim değiştirmiş ve en son Cumhuriyet'te karar kılmış, Türkistan'dan bu yana devam eden kadim bir devlettir. Müslüman Türk milletinindir ve bizimdir.

Gelelim Tazminat Meselesine!

1946 yılında İsmet İnönü'nün ABD Başkanı Johnson'a yazdığı yardım mektubundan bu yana ise içimiz dışımız ABD oldu. Devlet adamlarımızın birinci kaygısı neredeyse *"Bu yaptığımıza ABD ne der?"*, *"Bu yaptığımızı AB nasıl karşılar?"* endişesi haline geldi. Babasından korkan bir çocuğun her hareketinde babasına bakması gibi, devlet adamlarımız ve devlet idaresine talip olanlar, önce ABD ve AB'ye bakıp onların olurlarını almak derdindeler. Bu; kendini milliyetçi, muhafazakâr, solcu, liberal diye tarif eden herkesin ortak hastalığıdır. Çin'e bakanlar, Rusya'ya bakanlar bile azımsanmayacak kadar çoktur.

1828 yılında Ruslar Balkanlar'dan saldırır ve nihayet Edirne, Ruslar tarafından işgal edilir. Hikâye uzun olmakla birlikte, Ruslarla Edirne Muahedesi imzalanmak zorunda kalınır. Bu görüşmeler sırasında, ülkenin kaybettiği birçok şeyin yanında, muahede görüşmeleri esnasında uyuyakalan Sadık Efendi isminde birisi (Mustafa Reşit Paşa'nın ifadesine göre) uyanır ve meseleden kopmadığını anlatmak adına kendi kendine: "Gelelim tazminat meselesine!" der. Oysa Rusların aklında tazminat diye bir şey yoktur; Rus elçileri Osmanlı'nın tazminat vermek için de hazır olduğunu anlarlar ve 10 milyon duka altını harp tazminatı olarak üzerimize yükleyiverirler. (Tahsin Ünal, Türk Siyasi Tarihi, s. 191)

O günlerde çarayla, mumla aradığımız devlet adamlarına en az bugün de o kadar muhtacız. NATO'nun ülkemizde yapılan toplantısında yaşananlar bunun en açık örneğini ifade ediyor. "Ne kazandık ne kaybettik?" derken, çok da bir şey kazanmadığımız halde harcadığımız milyarlarca lira masraf ve insanımıza ettiğimiz eziyet yanıma kâr kaldı gibi görünüyor. Umarız öyle olmaz. Uçağına binerken Trump, F-35'ler için "Daha düşünmedim" diyor. Neyi düşündü, neyi düşünmedi büyük bir muamma ile gelip gittiler; üstelik bizim evimizden, komşumuz ve dostumuz İran'ı da vurarak. Netice? Neticesi hayır olur İnşallah.

Kapanmış Yaraları Kanatmak

"Devlet adamı kıtlığı" dediğinizde muhalefet partileri de iktidar partisi ve yandaşları da birbirini aratmayacak kadar meselelerden uzak ve habersiz. Küçük şeylerden oy için medet uman bir anlayışla, kanamaya hazır, kabuk bağlamış yaralarımızı kaşıyarak canımızı yakıp birliğimizin bozulmasına sebep oluyorlar. Diyarbakır'a giden Diyarbakır'ın, Sivas'a geden Sivas ile ilgili yaraları kanatıyor. Birleştirmek bir yana insanımız ayrıştırılıyor, ötekileştiriliyor.

Buyurun, Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanı Sayın Özgür Özel Sivas'ta şunları söylüyor: "33. yaş yılındayız. Sivas'ta yanan ateş sönmedi. Adalet sağlanmadı. Bu büyük suç zamanaşımına uğratıldı. Firardakiler yakalanmadı, cezaevindekiler affedildi. O günkü ateş hâlâ Sivas'ta yanıyor. Madımak'ın utanç müzesi olması gerekiyor. Bu katliamın insanlığa karşı suç kabul edilip her türlü zamanaşımından muaf tutulması gerekiyor." (02.07.2026, Özgür Özel)

Devletten Beklenen Hep Adalet

Asıl olan; "adaletin her varlık üzerindeki iradesinin sürekli" olması ve her ne şart altında olursa olsun adaletin, zamanaşımı olmadan hayata geçirilmesi, tatbik edilmesidir. Elbette gerekirse yüz yıl sonra bile adalet yerini bulmalı ve adalet Mahkeme-i Kübra'ya kalmamalıdır. Ancak bu görev, devletin güvenlik güçlerinin ve adalet kurumlarının görevidir; muhalefetin seçim malzemesi olmamalıdır.

Madımak Oteli yangınının üzerinden 33 yıl geçmiş ve bu otuz üç koca sene içerisinde devletin güvenlik güçleri ve mahkemeleri bunu bir neticeye kavuşturmamışsa bu suç; irade yoksunluğundan, ilgililerin irade ortaya koyamadıklarından veya koymadıklarından meydana gelmiştir. Elbette devlet sorumlularını, her ne şart altında olursa olsun ve ne kadar zaman geçerse geçsin bulup adaletin eline teslim etmelidir.

O gün ne olmuştu? Olayların meydana geliş şekli nasıldı, hatırlayanlar elbette vardır. Olaylar nasıl kaşındı ve olayların meydana gelmesi için neler yapıldı; o günün medyasının kayıtlarında hepsi var. Hem de cuma vaktinde, namaz esnasında camilerin önlerinde çalınan davullara varana kadar... Olaylara tek taraflı bakmak, bir kesimin oylarına gözünüzü dikip medet ummak, kapanmış yaraları kanatmak ve daima kanar durumda kalmasını sağlamak kimseye ne oy kazandırır ne de bir fayda sağlar.

Oy endişesi ve muhalefeti suçlamak için marifetmiş gibi Dersim İsyanının lideri Seyit Rıza ile ilgili devlet adına ilk ve tek resmi özür konuşması, 23 Kasım 2011

tarihinde dönemin Başbakanı (ve daha sonra Cumhurbaşkanı) Recep Tayyip Erdoğan tarafından yapılmıştır.

AKP Genişletilmiş İl Başkanları Toplantısı'nda yaptığı konuşmada bu konuyu gündeme getiren Erdoğan, arşiv belgelerine dayanarak Dersim'de yaşananları "bir facia" olarak nitelendirmiş ve şu ifadeleri kullanmıştır: "Eğer devlet adına özür dilemek gerekiyorsa, böyle bir literatür varsa, ben özür diliyorum ve dilerim."

İşin geldiği noktaya bakar mısınız? Devletin iktidarıyla muhalefetiyle hep kabuk bağlamış yaralardan medet umma! Kaht-ı rical, yani devlet adamı kıtlığı; devletimizin son zamanlarında çektiğimiz bilgili, ehil devlet adamı eksikliğinin ne kadar büyük olduğunu açıkça ortaya koyuyor.

DEM Parti Milletvekili Gülistan Koçyiğit ise; "Bu ülkede Kürtlerin eşit yurttaş olmasını istemiyorlar. Bu ülkede Kürtler eşit yurttaş olacak" diyor.

Biri otuz üç yıllık meseleyi kaşır; biri 1937'lerde yapılan kalkışmanın bastırılmasına ve şehit edilen vatan evlatlarına rağmen Seyit Rıza'dan ve sonraki gelenlerden özür diler. Kimi ise Irak, İran ve Suriye'de son günlere kadar vatandaş bile olamamış Kürtlere rağmen; Türkiye'deki Kürt kardeşlerimizin milletvekili, bakan, başbakan ve sair makamlara gelmesine, her türlü ticaret ve mal edinme hakkı olmasına ve hatta Türk olan bir vatandaştan daha aşağı olmamasına rağmen "eşitlik" ister. Ver kimliğimi istediğin yerde; ülkemizde bulamadığın eşit vatandaşlığı bul bakalım bulabiliyor musun, kim seni tanıyor ve bir yere koyuyor.

Çözüm: Ehil, Liyakatli Devlet adamı...

Eğer devletimizi idare edenler ve milletimiz ehil insanları tercih edip seçmiş olsaydı; onlar da ehil, yetkin tarih bilgisi ve devlet adamı vasfı olan devlet adamları sayesinde başımıza bu sıkıntılar gelir miydi? Gerçekten bilgili, yetişmiş ve işinin ehli devlet adamlarına ne kadar çok ihtiyacımız var!

Zira devlet yönetimi; gününbirlik rüzgarlarla değil, ancak köklü bir tarih bilinci, milli ahlak ve bilimsel liyakat esasına dayanan bir kadro hareketinin planlayacağı siyaset ile mümkündür. Millet Partisi elli yıldır ülkede devlet adamı yetiştirir ancak bu yetiştirilen yetkin, bilgili, ehil insanlar devlete ve idaresine yaklaştırılmaz. Tıpkı 1700'lerden sonra devlet idaresinde yaşananlar gibi aslında tarih tekerrür ediyor. Hasbelkader devlete yaklaşanlar da bir kısım partilerin elinde heder olup gitmiştir. Gerçek ehil, liyakatli devlet adamlarının yönetimde tercih edilmesi, geleceğimizin, varlığımızın yegâne teminatıdır.

15 TEMMUZ

İLE İLGİLİ CEVAP BEKLEYEN SORULAR... TÜRKİYE'NİN KAYIPLARI

Feyyaz İRFAN

15 Temmuz 2016, Türk demokrasi tarihine kara bir leke olarak geçmiştir. Millet iradesini hedef alan hain darbe girişiminde 253 vatandaşımız şehit ve iki binden fazla vatandaşımız da gazi olmuştur. Aziz şehitlerimize Allah'tan rahmet, kahraman gazilerimize sağlık ve hayırlı ömürler diliyorum.

Aradan on yıl geçmesine rağmen, o geceye ilişkin pek çok soru hâlâ cevap bekliyor. Darbe girişiminin bastırılmış olması kadar, yaşananların bütün yönleriyle ortaya çıkarılması da devletin şeffaflığı, hukukun üstünlüğü ve toplum vicdanı açısından büyük önem taşımaktadır.

Cevabı Beklenen Sorular

15 Temmuz'a ilişkin yıllardır kamuoyunda tartışılan bazı temel konuların açıklığa kavuşturulması, devlet kurumlarına duyulan güveni güçlendirecek, iddia ve spekülasyonların da önünü kesecektir.

Bu kapsamda 15 Temmuz ile ilgili kamuoyunun cevap beklediği başlıca sorular şunlardır:

- * TBMM'de, Burdur Milletvekili Sayın Reşat Petek başkanlığında kurulan 15 Temmuz Meclis Araştırma Komisyonu'nun hazırladığı rapor neden kamuoyuyla paylaşılmadı?
- * Raporun kamuoyuna açıklanması ve yayımlanmasına ilişkin muhalefet tarafından verilen önergeler neden kabul edilmedi?
- * Dönemin Genelkurmay Başkanı ile MİT Müsteşarı, Komisyonun davetine rağmen neden ifade vermeye gelmedi?
- * Devlet kurumlarına sızma sürecinde ihmali veya sorumluluğu bulunan kişi ve yapılar neden bütün yönleriyle ortaya çıkarılmadı?
- * Kamuoyunda en çok tartışılan başlıklardan biri olan darbenin "siyasi ayağı" konusunda neden tatmin edici ve kapsamlı bir açıklama yapılmadı?

Bu ve benzeri soruların cevaplandırılması yalnızca geçmişti aydınlatmak için değil, benzer problemlerin yeniden yaşanmaması için de hayati önemdedir.

Darbe Sonrası Ağır Bedel

15 Temmuz gecesi yaşanan ihanet kadar, sonrasındaki yürütülen olağanüstü süreç de Türkiye'de derin izler bırakmıştır.

Kanun Hükmünde Kararnameler (HKH) kapsamında eğitimden adliyeye, Türk Silahlı Kuvvetlerinden üniversitelere kadar çok geniş çaplı tasfiyeler gerçekleştirilmiştir. Binlerce kurum kapatılmış, çok sayıda kamu görevlisi görevinden ihraç edilmiştir.

Resmî verilere göre (30 Haziran 2026 itibarıyla);

- * Konu ile ilgili olarak savcılıklara ulaşan 1 milyon 999 bin 434 ihbar dosyasından 720 bin 580 kişi hakkında adli işlem yapılmıştır.
- * 133 binden fazla kamu görevlisi ihraç edilirken,
- * Yaklaşık 35 bin asker,
- * 5 bine yakın hâkim ve savcı,
- * 7 bin 500 akademisyen HKH ile kurumlarından atılmıştır.
- * Kayyım atanan kuruluşlarda da yaklaşık 50 bin kişinin görevine son verilmiştir.
- * HKH Platformlarının açıkladığı verilere göre, HKH ile görevlerinden ihraç edilen kişiler arasında 500'ü aşkın kişinin stres ve çeşitli sağlık sorunları nedeniyle yaşamını yitirdiği, bu kişilerden 138'inin ölümünün ise intihar olarak kaydedildiği belirtilmiştir.

Bu rakamlar yalnızca istatistik değildir, uzaydan da gelmedi, her biri Türkiye Cumhuriyeti'nin kurumlarında eğitilmiş ve yetişmiş insan gücü kaynağıdır.

Hukuki süreçler ve bireysel sorumluluklar elbette önemlidir; ancak eğitilmiş insan gücünde meydana gelen bu büyük kaybın ekonomik, sosyal ve kurumsal maliyetini de göz ardı etmek mümkün değildir.

Bazı değerlendirmelere göre, darbe girişimi ve sonrasında yaşanan sürecin Türkiye'ye ekonomik maliyeti yaklaşık 500 milyar dolar olarak ifade edilmektedir.

Beyin Göçünün Sessiz Bedeli

Her darbeye olduğu gibi, 15 Temmuz sonrasında da Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı en önemli sonuçlardan biri de beyin göçü sebebi ile nitelikli insan gücünün kaybıdır.

Binlerce akademisyen, girişimci, iş insanı ve farklı meslek gruplarından vatandaş başka ülkelere iltica başvurusunda bulunmuştur. Beyin göçü yalnızca bireysel bir tercih değil, aynı zamanda ülkenin geleceğine yapılan yatırımın başka ülkelere göç etmesidir.

Ekonomik kayıplar zamanla telafi edilebilir; ancak yetişmiş insan gücünün yeniden kazanılması çok uzun yıllar gerektirir.

1960 Darbesi, 1971 Mart Muhtırası, 1980 Askeri Darbesi, 28 Şubat Süreci ve 15 Temmuz... Türkiye olarak, bu müdahalelerde ağır bedeller ödenmiştir. Her defasında kaybedenin milletimiz ve ülkemiz olduğu rakamlarla ve yaşanmışlıklarla ortadadır.

Kurumlar da Yaralandı...

15 Temmuz'un en ağır kurumsal bedellerinden birini, hiç şüphesiz Türk Silahlı Kuvvetleri ödedi.

Ergenekon ve Balyoz kumpas davalarıyla 2007 yılında başlayan ve 2018 yılına kadar uzanan süreç, 15 Temmuz sonrasında yaşanan personel kayıpları, askerî eğitim sistemindeki değişiklikler ve yeniden yapılanmayla birlikte orduda uzun yıllara yayılan bir dönüşüm yaşanmasına neden olmuştur. Kurumsal hafızanın güçlendirilmesi ve güven duygusunun yeniden tesis edilmesi bugün de önemini koruyan temel meseleler arasındadır.

Darbenin Arka Planında Kimler Var?

Türkiye'de geçmişteki darbelerde olduğu gibi 15 Temmuz'un arka planında da doğrudan ve dolaylı NATO, ABD, bazı Avrupa Birliği Ülkeleri ve İsrail olduğundan, yukarıdaki soruların cevabının kamuoyu ile paylaşılmadığı düşünülmektedir.

Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan'ın darbe girişiminin 10. yılı dolayısıyla yaptığı, *"15 Temmuz, iç ve sayet odaklarının dışarıdaki mahfillerle iş birliği içinde gerçekleştirmeye çalıştıkları; Türkiye'yi yeniden bir sömürge ülkesi hâline dönüştürmeyi amaçlayan güncellenmiş bir emperyalist projedir..."* değerlendirmesi de darbenin uluslararası boyutuna dikkat çeken önemli açıklamalardan biri olarak kayda geçmiştir.

Bu çerçevede, ABD Başkanı Dostum (!) Trump ile NATO üyesi ülke liderlerinin 7-8 Temmuz 2026 tarihlerinde Ankara'da şaşalı bir şekilde karşılanma ve ağırlanması da farklı açılardan değerlendirilmeye açık gelişmeler arasında görülmektedir.

Sonuç ve Değerlendirme

Sonuç olarak devleti yönetenlerin; devlet içinde örgütlenen işbirlikçi yapıların amaç, yöntem ve kötü niyetlerini zamanında tespit edememesi ve gerekli tedbirleri almaması bir yönetim zaafiyeti olarak tarihteki yerini almıştır.

Geçmişte yaşanan darbelerden ve özellikle 15 Temmuz darbe girişiminden çıkarılması gereken dersler:

1. Devlet, hiçbir kişi, yapı veya oluşumu hukukun ve demokratik denetimin dışında bırakmamalıdır. Devlet otoritesinin temel güvencesi; şeffaflık, hesap verebilirlik ve hukuk düzenidir.

2. Dinî duyguları istismar ederek güç ve nüfuz elde etmeye çalışan, şeffaflıktan uzak yapılanmalara; devlet içinde paralel örgütlenmelere ve millî-manevî değerleri kendi çıkarları için kullanan her türlü oluşuma karşı etkin devlet denetimi sağlanmalı, bunun yanında toplumsal bilinç ve farkındalık da sürekli canlı tutulmalıdır.

3. Hiçbir aidiyet, bağlılık veya ideolojik yaklaşım; hukukun, aklın ve devlet düzeninin önüne geçmemelidir. Çünkü sorgulamayan toplumlar, geçmişte yaşanan acı tecrübeleri tekrar yaşamaya mahkûmdur.

4. 15 Temmuz'u yalnızca anmak yeterli değildir. O geceyi tüm yönleriyle doğru analiz etmek, eksiklikleri cesaretle değerlendirmek ve benzer tehditlerin yeniden ortaya çıkmasını engelleyecek tedbirleri almak; devletin, kurumların ve toplumun ortak sorumluluğudur.

Bugün hâlâ kendimize şu soruyu samimiyetle sormak zorundayız:

Devlet olarak da millet olarak da 15 Temmuz'dan gerekli dersleri gerçekten çıkarabildik mi?

KIBRIS

MESELEMİZ

Yahya DEMELİ

Kıbrıs'ta yaşanan katliamlara dur demek, Kıbrıslı Türkleri zor durumdan kurtarmak ve Kıbrıs'ın, Yunanistan'a bağlanmasını isteyenlere karşı, 20 Temmuz 1974'te Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından Kıbrıs'a düzenlenen barış harekâtı, Kıbrıs Türklerini, egemenlik ve eşitliklerine kavuşturdu. Bu yıl temmuz ayı, Kıbrıs Rumlarının, Kıbrıs Türklerine karşı uyguladığı zulme son vermek için Ada'ya düzenlenen Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 52. yıl dönümünü kutluyoruz, kutlu olsun...

Adada tek bir yönetimi öngören Kıbrıs Cumhuriyeti Türkiye, İngiltere ve Yunanistan ile Kıbrıs'taki Türk ve Rum toplumları arasında 1959'da imzalanan Zürih ve Londra Anlaşmalarıyla Ada'nın kadri, Türk ve Rum halklarının ortak yönettiği Kıbrıs Devleti kuruldu. Anlaşmada imzası bulunan bu 3 ülke, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin garantörü oldu. Uluslararası antlaşmalar uyarınca 1960'da kurulan Kıbrıs Cumhuriyeti'nin anayasasında Kıbrıs Türklerine ve Rumlara eşit siyasi hak ve statü verildi.

Kıbrıs Rum tarafı, Türkleri devlet kurumlarından uzaklaştırma, Türklerin adadaki varlıklarını bitirme ve Yunanistan ile birleşmeye (Enosis) giden yolu aç-

maya yönelik girişimlerde bulunmaya devam etti. Kıbrıs Cumhuriyeti, Kıbrıslı Rumların tek taraflı girişimleriyle 1963 de anayasayı feshetmesiyle son buldu. Enosis hedeflerini gerçekleştirmek için silahlanan Rumlar, Yunanistan'ın da desteğiyle 1963-1974 yılları arasında Kıbrıs Türklerine reva görülen kan, gözyaşı ve göçler oldu...

Kıbrıs Neden Önemli?

Akdeniz'in üçüncü büyük adası olan Kıbrıs, konumu nedeniyle her zaman stratejik bir öneme sahiptir. Yüzyıllar boyunca çeşitli medeniyetlerin egemenliği altına giren Kıbrıs, Osmanlılardan önce 82 yıl Venediklilerin elindeydi. Kıbrıs, 1 Ağustos 1571'de Osmanlılar tarafından fethedildi. Ada'daki Osmanlı hakimiyeti, ada halkını Venedikliler zamanında yaşanan baskıdan kurtardı. Toprağa bağlı kölelik kaldırıldı. Hristiyanlara mezhep hürriyeti tanındı. Anadolu'dan, çoğunlukla da İçel ve Konya bölgesinden Yörük ve göçmenler getirilerek Kıbrıs'a yerleştirildi. Türk halkının esası bu göçle oluştu. Ada'ya ilk Türklerin yerleşmesinin üzerinden 455 yıl geçmesine rağmen halen oyunlar devam ediyor.

Stratejik ve Güvenlik Önemi;

Kıbrıs, konumu nedeniyle, Türkiye'nin güney kıyılarına oldukça yakındır. Ada, Doğu Akdeniz'deki deniz yollarını ve bölgedeki askerî hareketliliği etkileyebilecek bir konumdadır. Akdeniz'den Atlas okyanusuna ve Anadolu güney sahiline, Hint Okyanusuna, Süveyş kanalıyla açılan kapı ile de uzanır ... Bu nedenle Kıbrıs, Türkiye'nin ulusal güvenliği açısından önemlidir. Türkiye'nin Akdeniz'de bir savunma üssü yanında, stratejik bir adasıdır.

Doğu Akdeniz'deki Enerji Kaynakları;

Son yıllarda, Doğu Akdeniz'de doğal gaz rezervlerinin keşfedilmesi, Kıbrıs'ın önemini artırmıştır. Türkiye, deniz yetki alanları ve enerji kaynaklarının paylaşımı konularında Kıbrıs'taki gelişmeleri yakından takip etmektedir. Doğu Akdeniz'deki hidrokarbon kaynakları ve deniz yetki alanları üzerindeki anlaşmazlıklar, Kıbrıs'ın jeopolitik önemini artırmıştır. Doğu Akdeniz'deki deniz yetki alanları ve enerji kaynaklarında söz sahibi olunması konusunda Kıbrıs bir güçtür. Bununla birlikte aşağıdaki etkenler önemlidir;

Türk Toplumunun Varlığı;

Adada yaşayan Türk toplumu, Türkiye'nin Kıbrıs politikasının temel unsurlarından biridir. Türkiye, Kıbrıs Türklerinin siyasi eşitliği, güvenliği ve haklarının korunmasını önemli bir dış politika hedefi olarak görmelidir.

Tarihî ve Siyasi Boyut;

Ada üzerinde etkili olmak, bölgedeki siyasi ve ekonomik dengelerde söz sahibi olma imkânı sağlayabilir. 1974 yılında gerçekleşen, Kıbrıs Barış Harekâtı sonrasında, ada fiilen ikiye ayrılmıştır. Kuzeyde 1983'te ilan edilen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, güneyde uluslararası alanda tanınan Kıbrıs Cumhuriyeti yer almaktadır.

Bölgesel Etki ve Dış Politika;

Kıbrıs meselesi, Türkiye'nin ilişkilerini özellikle Yunanistan ve Avrupa Birliği ile etkileyen önemli konulardan biridir. AB, uluslararası alanda Kıbrıs Cumhuriyeti'ni adanın tek meşru hükümeti olarak tanımaktadır. Bu nedenle ada, Türkiye'nin dış politika gündeminde sürekli yer almaktadır. Türkiye, KKTC'yi tanıyan tek ülkedir.

Özetle; Kıbrıs, Türkiye için sadece yakın bir ada değil güvenlik, enerji, dış politika ve Kıbrıs Türklerinin geleceği açısından stratejik öneme sahip bir bölgedir!

Millet Partililer yıllarca Kıbrıs, Kudüs, Türkistan dediler ve demeye devam ediyorlar...

Kıbrıs konusu her zaman müzakere masasındadır. Müzakerelerde, millî menfaat esastır. Batılı ülkelerin dayatmaları, yıllarca hep aynı emperyal düşünce ve Enosis olmuştur.

Kıbrıs Türklerinin ve Türkiye'nin sürekli taviz vermeye zorlandığı, tüm çözüm modellerine tarihi müktesebatla karşı çıkılmalıdır. Çözümü, Türk milleti ve KKCT olarak biz belirlemeliyiz. Anadolu'nun, güneyden savunulmasının ayrılmaz bir parçasıdır Kıbrıs. Türk milleti ve Türkiye'nin millî menfaatlerine uygun, adada iki toplumlu devlet olmalıdır.

Kıbrıs'la ilgili dikkat edilmesi gerekenler!

- * Türk askeri, Kıbrıs'ın ve ada Türklerinin güvencesidir, adada varlığı her zaman devam etmelidir. Ada üzerinde Türkiye'nin ve Türk silahlı kuvvetlerinin etkisinin kaybolması, yalnızca Kıbrıs Türklerinin değil, Türkiye'nin de güvenliğini tehlikeye atar.
- * Türk tarafının siyasî etkinliğinin ve garantörlüğünün azaltılması öngörülemez.
- * Maraş, Güzelyurt veya stratejik bölgelerde tavizler verilmesini düşünülemez. Önerilerde, Türkiye'nin millî menfaatlerine uygunluğuna bakılmalıdır.

Kıbrıs'la ilgili, uluslararası toplumun beklentilerinden önce, Türk milletinin güvenliği esas alınmalıdır. Yapılacak görüşmeler, Kıbrıs Türkünün geleceğini güvence altına alıyorsa kabul edilir, aksi düşünülemez.

Küresel dünya, kafasına koyduğunu cebren, hiley-le yapmaya çalışıyor. Biz bu konuda projeler üretip, tedbirleri almalıyız! Her Müslüman Türk evladı, yüreğinde Kıbrıs'ın, İslam ve Türk coğrafyasının derdini hissetmelidir.

Kıbrıs'ta yaşananların unutulmaması bilinciyle, Kıbrıs'taki Türk varlığını yeniden dünyaya duyuracak olan bağımsız Kıbrıs Türk Cumhuriyetidir.

Yapılacak görüşmelerde can ve kanla vatan yapılan, asırlar evvelinden de Türk yurdu olan 15 Kasım 1983'te kurulan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin varlığı, bütün dünyaya kabul ettirilmelidir. Tarihsel, kültürel ve dilsel bağlar nedeniyle Kıbrıs, emperyal güçlerin insafına terk edilmeyecek kadar önemli Türk yurdu.

Öneriler ve yapılması gerekenler

1. Kıbrıs bir güvenlik meselesidir. Kıbrıs, Anadolu'nun güneyden savunulmasının ayrılmaz bir parçasıdır. Ada üzerinde Türkiye'nin etkisinin kaybolması, yalnızca Kıbrıs Türklerinin değil Türkiye'nin de güvenliğini tehlikeye atabilir.

2. Müzakerede, millî menfaat esastır. Dayatma ve icazetli politikalarla Kıbrıs meselesi çözülemez...

3. Adada Türk askerinin yerine NATO birimi gibi düşünceler, garantörlük sistemini delme, Türk toplumunun güvenliğini tehlikeye atmadır.

4. Uluslararası beklentileri içinde, Türk tarafının siyasî ağırlığını artırmak, Kıbrıs Türk devletinin tanınmasını sağlamaktır.

5. Günümüzde mavi vatan çerçevesinde, Doğu Akdeniz enerji havzaları ve deniz yetki alanlarını korunması önemlidir. Rahmetli Edibali'nin dediği” Kıbrıs'tan çekilen Türkiye, Doğu Akdeniz'den de çekilmek zorunda kalır!..

6. İsrail- ABD-İngiltere ve Yunanistan iş birliklerine ve egedeki Lozan anlaşmasına muhalif tavır ve hareketler önlenmelidir.

Müzakere ve Anlaşmalar Taviz Vererek Olmaz!

Sonuç olarak, Kıbrıs Türk tarafının geçmişte gösterdiği haritalar dahil bütün esnekliklerin, yeni müzakerelerin başlangıç noktası haline getirilmiş olması tarihî bir müzakere hatasıdır. Barışı istemek ile doğru bir barışı inşa etmek aynı şey değildir. Barış mimarlığı, büyük dikkat, strateji ve öngörü gerektirir. Eğer gerçekten kalıcı bir barış inşa etmek istiyorsak, o yapının bir gün üzerimize yıkılmamasını sağlayacak siyasi basirete, müzakere maharetine ve stratejik öngörüye her zamankinden daha fazla ihtiyacımız vardır.

Hala Sultan'dan beri şehit kanları ile tapulanan vatan topraklarından, 'Mavi Vatan' sularından ve 'Gök Vatan'dan zerre taviz verilemez! Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin egemenliğinden vazgeçilemez!

Türkiye, Kıbrıs devletinin varlığının, bağımsızlığının ve toprak bütünlüğünün bir daha hiçbir şekilde tehdit edilemeyeceği ve Türk toplumunun haklarının ve güvenliğinin korunacağı bir hukuk düzeninin korunmasını tek başına sağlamak zorundadır. Bunun yolu da Bağımsız Kıbrıs Türk Cumhuriyetidir!

Kıbrıs'ta, Türk varlığının güvenliği ve geleceği bugün de ciddi tehlikelerle karşı karşıyadır. Avrupa Birliğinin ve Birleşmiş Milletlerin; Türk varlığının güvenlik ve geleceğini yok sayan dayatmalarını kabul etmek mümkün değildir. 1974 çıkartmasının kazanımlarının tartışma konusu haline getirilmesi, Kıbrıs şehit ve gazilerinin emanetine ihanet sayılır... Kıbrıs'ın stratejik konumunun güçlendirilmesi, Türk toplumunun güvenliği ve siyasi çıkarlarının korunması esas olmalıdır. Millî menfaatlere uygun olmayan bir çözüm arayışı her zaman problem doğurur.

Lala Mustafa Paşa, Dr. Fazıl Küçük, Rauf Denktaş ve Kıbrıs'ın manevi mimarlarından Aykut Edibali ile, tüm şehit ve ahirete irtihal etmiş gazilerimizi rahmetle yad ediyoruz.

Al bayrağa, birliğe, kardeşliğe selam olsun. Var olsun Kıbrıs Türk Cumhuriyeti...

MÜSLÜMAN'A SON ÇAĞRI

Hakkı ŞENER

Asırlardır bu gafletten aymadın
Yeter artık ayağa kalk Müslüman.
Derin uykulara bir an doymadın
Yeter artık ayağa kalk Müslüman

Mescid-i Aksa'yı Gazze'yi düşün
Türkistan'da kan ağlıyor kardeşin
Yurdunda horlanır evladın eşin
Yeter artık ayağa kalk Müslüman

Bu kadar bigane kalma davana
Bak çakallar yuva yapmış ovana
Ekranlardan zehir akar yuvana
Yeter artık ayağa kalk Müslüman

Payına ayrılan her dem hüznü mü?
Günbegün yozlaşmak alın yazın mı?
Sokağa bak giden senin kızın mı?
Yeter artık ayağa kalk Müslüman

Dine sövüyorlar sen susuyorsun
Bilmem kulağına ne basıyorsun
Bir söz dokundursam hep küsüyorsun
Yeter artık ayağa kalk Müslüman

Adam Peygambere eder hakaret
Sen de alıp onu okursun hayret
Nerde kaldı İzzet Şeref ve gayret
Yeter artık ayağa kalk Müslüman

Acep helal midir yediğin lokma
Sakın şüpheliyi evine sokma
Yarın hesap vardır kusura bakma
Yeter artık ayağa kalk Müslüman

Bakî değil midir Hakkın kitabı
Neden duymuyorsun sen bu hitabı
Çoktan hak eyledik biz bu it'abı
Yeter artık ayağa kalk Müslüman

Bu nizamı yeni baştan kurmalı
Her türlü zalimden hesap sormalı
Kim yaparsa yapsın karşı durmalı
Yeter artık ayağa kalk Müslüman

Kul Hakkı der hakkın hatırı yüce
Sen istinat eyle ilahi güce
Birdir adalette deveyle cüce
Yeter artık ayağa kalk Müslüman

KUTSALLAR KİMSENİN OYUNCAĞI DEĞİLDİR:

DÜN ÖVENLER, BUGÜN SÖVENLER

Ali RIZA

Türkiye'de toplumsal hafızanın en çok yara aldığı, samimi inanç sahiplerinin en büyük hayal kırıklığını yaşadığı alanlardan biri, hiç şüphesiz dinî değerlerin ve kutsal mekânların dönem dönem siyasi ve ideolojik hesaplara göre araç haline getirilmesidir.

Yakın tarihimiz, yalnızca büyük bir ihanetin değil; aynı zamanda hakikatten uzaklaşan, ilkesizliği meşrulaştıran, şahısları kutsallaştıran ve rüzgâra göre yön değiştiren din anlayışının da çöküşüne şahitlik etmektedir.

2016'daki hain darbe girişiminden önce, söz konusu yapı ve lideri ülkenin genel idari yapısında devletin birçok kademesinde, toplumun geniş kesimlerinde ve ne yazık ki Allah'ın evi olan camilerde dahi övgüyle anılıyordu. Okulları örnek gösteriliyor, faaliyetleri adeta kutsanıyor, düzenlenen organizasyonlar dinî bir hizmet ve fetih gibi milletimize sunuluyordu.

Bizi en çok üzen ise, Allah'ın evi olan camilerde, vaaz ve hutbelerde bu yapının liderinin isminin

övgüyle anılmasına, faaliyetlerinin dinî bir hizmet olarak takdim edilmesine bizzat şahit olmamdır. Bugün aynı minberlerden yükselen bambaşka söylemler, dün sergilenen bu övgülerin ne kadar büyük bir yanılgı ve ibret vesikası olduğunu bütün açıklığıyla ortaya koymaktadır.

O günlerde Müslümanların önemli bir kısmı, bu yapının gerçek mahiyetini ya göremiyor ya da görmek istemiyordu. Buna karşılık, basiretle hareket ederek bu yapılanmanın dinî duyguları istismar ettiğini, devlete ve millete yönelik oluşturduğu tehlikeyi dile getirenler en ağır ithamlarla karşı karşıya kaldılar. Gerçekleri söyleyenler; "Müslümanlara iftira atıyorsunuz.", "İslam'a karşı mısınız?", "Dindarlara düşmanlık ediyorsunuz." ve benzeri yaftalarla susturulmaya, yalnızlaştırılmaya ve toplum nezdinde itibarsızlaştırılmaya çalışıldı. Hakikati dile getirenler suçlanırken, sorgulamadan alkış tutanlar makbul kabul edildi; basiret gösterenler dışlanırken, körü körüne bağlılık sergileyenler itibar gördü.

Yine o günlerde bir cuma hutbesinde, devletin resmî görevlisi olan bir imamın, gerçek yüzü ortaya çıkına kadar övgüyle anılan bu yapının lideri hakkında, bu derginin sayfalarında dahi yer vermeyi uygun görmediğim küfür içerikli ifadeler kullandığına bizzat şahit oldum. Camilerde, minber gibi mukaddes bir makamda böylesi sözlerin dile getirilmesi, yaşanan söylem değişikliğinin ulaştığı vahim noktayı göstermesi bakımından ibret vericidir. Zira minber, sıradan bir konuşma kürsüsü değil; Hz. Peygamber'in irşat, tebliğ ve nasihat makamını temsil eden mübarek bir emanettir. Bu sebeple o makamdan yükselen her söz, dinin vakarına, caminin edebine ve minberin temsil ettiği kutlu mirasa uygun olmak zorundadır. Dün övgüyle anılan bir isim hakkında bugün aynı minberlerden küfür ve tahkir içeren ifadeler kullanılması, yalnızca ilkesiz ve konjonktürel bir söylem değişikliğini değil; aynı zamanda cami adabına, minberin hürmetine ve Hz. Peygamber'in aziz hatırasına karşı sergilenen büyük bir saygısızlığı ve edep dışı bir tutumu da gözler önüne sermektedir.

Elbette bir ihanet ortaya çıktıktan sonra ona karşı tavır almak bir sorumluluktur. Ancak asıl sorgulanması gereken husus; dün hakikati söyleyenlerin neden susturulduğu, neden dışlandığı ve toplumun neden sağlam bir din anlayışıyla buluşturulamadığıdır. Dün yapılan yanlışlarla yüzleşmeden, bugün yüksek sesle konuşmanın ahlaki bir değeri olamaz. Bu yaşananlar, din ağzına geleni söyleyen akıl süzgecinden geçirmeden konuşan herkes için önemli bir ibret vesikasıdır.

Din ve Camiler Siyasi Erklerin Mülkü Değildir

İslam dini, camilerimiz ve milletimizin mukaddes değerleri; hiçbir siyasi iradenin, hiçbir cemaatin, hiçbir tarikatın, hiçbir ideolojik çevrenin ve hiçbir şahsın tasarruf alanı değildir. Bunlar kimsenin babasının malı, hiçbir yapının tapulu mülkü ve hiçbir gücün propaganda aracı olamaz. Camiler; siyasi hesaplaşmaların, güç mücadelelerinin, adam devşirme faaliyetlerinin veya ideolojik propagandanın mekânı değildir. Minberler ise konjonktüre göre değişen söylemlerin değil; Kur'an'ın, sahih sünnetin, hakkın, adaletin ve hikmetin kürsüsüdür.

Bu sebeple, hangi düşüncüyü, hangi ideolojiyi veya hangi siyasi anlayışı temsil ederse etsin; hiçbir kişi, kurum ya da yapı bu milletin kutsallarını kendi amaçları doğrultusunda kullanma hakkına sahip

değildir. Herkes, dinin, camilerin ve milletimizin mukaddes değerleri üzerinden elini çekmelidir. Zira kutsalları siyasi hesapların, ideolojik mücadelelerin veya menfaat ilişkilerinin aracı hâline getirmek; öncelikle dinin itibarını zedelemekte, samimiyetle inancını yaşayan insanları töhmet altında bırakmakta ve dinî konularda farklı düşünen vatandaşların dinî değerlere ve dinî kurumlara yönelik şüphe ve güvensizlik duymasına yol açmaktadır. Neticede bunun bedelini toplumun tamamı ödemekte; toplumsal güven zayıflamakta, kutuplaşma derinleşmekte, kardeşlik hukuku zarar görmekte ve milletimizi bir arada tutan ortak değerler yıpranmaktadır.

Görev, Sağlıklı Bir İnanç Sistemini İnşa Etmektir

Din adına söz söyleyen kurumların ve din hizmeti yürüten görevlilerin asli vazifesi; konjonktüre göre hutbe hazırlamak, dönemin güçlerine göre söylem üretmek veya şahısları dinin önüne geçirmek değildir. Onların asıl sorumluluğu; Kur'an ve sahih sünnet rehberliğinde, hurafelerden, batıl inançlardan, şahıspereşlikten ve din istismarının her çeşidinden arındırılmış, sahih, sağlam ve tutarlı bir inanç anlayışını insanlara öğretmektir.

İktidarlar değişebilir. Ancak hakikat değişmez. Gerçek sadakat kişilere değil, hakka ve hakikate gösterilmelidir. Milletimizin bir daha benzer acıları yaşamaması için dinin istismar edilmesine, kutsalların siyasi ve ideolojik hesaplara alet edilmesine, şahısların dinin önüne geçirilmesine ve din üzerinden menfaat devşirilmesine asla müsaade edilmemelidir. Çünkü din, iktidarların, cemaatlerin veya ideolojilerin değil; Allah'ın dinidir. Camiler ise hiçbir gücün propaganda merkezi değil, yalnızca Yüce Allah'a kulluğun, kardeşliğin ve milletimizin ortak emaneti olan mukaddes mekânlardır.

Kutsallar üzerinden siyaset yapılmasına da dinin menfaat aracı hâline getirilmesine de artık son verilmelidir. Bu milletin ihtiyacı; kişilere bağlı bir din anlayışı değil, Kur'an ve sahih sünnet rehberliğinde inşa edilmiş sahih bir iman, sağlam bir ahlak ve sarsılmaz bir hakikat bilincidir.

Dün saptığı kuyuda boğulanların, bugün hiçbir şey olmamış gibi din adına ahkam kesmeye hakkı yoktur. Kutsallar üzerinden siyaset devri de din tüccarlığı da bu topraklardan tamamen kazınmalıdır!

AMERİKAN RÜYASI¹

Hasan Zülfikar BÜLBÜL

Misafirperverlikten Teslimiyete

Missouri'nin Gelişi: Bir Kurtarıcı Masalı

1946 yılının Nisan ayı sabahı, Türk milleti için yeni dönemin perdesini açan bir gün olmuştu. O gün Boğaz'ın sularında dev bir gemi görünüyordu. Halk, binlerce insanı kül eden atom bombalarını attıran Amerikan Başkanı Truman'a peygamber, gemiye de bir mehdi ve barış bayraktarı gözüyle, bir sevgilinin vaadine inanır gibi bakıyordu. Millî bir bayram edasıyla karşılanan o mağrur zırhlı, Missouri idi. Geminin demirlendiği Sarayburnu önü ana baba günüydü. İnsanlar, atomun dehşetini Hiroşimada kusturan bu devasa makineyi; barışın, hürriyetin ve medeniyetin müjdecisi sanarak alkışlıyordu. Aslında gazeteler, daha evvel bu gemi hakkında detaylı yazılar kaleme almışlardı. Nasıl karşılanacağından nasıl muamele edileceğine kadar, bir öğretmen edasıyla köşe yazıları yayımlanmıştı. Halk, elindeki ekmek karneleri ile kurtarıcı gemi ve mürettebatını hayranlıkla izliyordu. Sadece vatandaşlar değil, şehrin her noktası bu misafir için ayarlanmıştı. Üzerinde Missouri'nin resmi olan özel sigaralardan, "Hoş Geldin" yazısıyla donatılan minarelere kadar hazırlık yapılmıştı. Hatta iş öyle bir noktaya varmıştı ki Karaköy'ün o dar sokaklarında, yabancı askerlerin memnuniyeti için ahlaki değerler dahi görmezden gelinir olmuştu. Gemiden inecek binlerce denizcinin rahatı için bazı mahallelerin çehresi değiştiriliyordu. Bazı gazetelerde ananelere uyarıda bulunularak, kızlarını serbest bırakmaları ve gemicilerle ilgilenilmesi isteniyordu.

Missouri zırhlısının yarattığı görsel şölen, Beşiktaş sokaklarındaki iâşe darlığıyla trajik bir tezat oluştuyordu. Beşiktaş'ın loş sokaklarında ekmek karnesiyle hayata tutunmaya çalışan halk için bu ışık, bir refah müjdesinden ziyade, yaklaşan yeni bir bağımlılık döneminin yapay parıltısıydı. Biz, misafirperverliği baş tacı eden bir millettik; lakin bu başkaydı. Bu, bir dostu ağırlamak değil, bir efendiye ram olmaktı. Gazeteler, "Amerikalı dostlarımız" methiyeleri dizerken, sokaktaki adam "Acaba bu gemi karnesiz ekmek getirir mi?" diye umut ediyordu. Aksine Missouri ne ekmek getirmişti ne de hürriyet... O sadece, her maddesi bir öncekinden daha ağır olan anlaşmaların, ruhumuza vurulacak zincirlerin mustusuydu. Bu anlaşmalarla Türkiye, bu zorlu coğrafyada adeta bir "ateşten gömlek" giymek zorunda kalmıştı. Hâlbuki tarih, Türk milletinin geçmişte de kendisine dayatılan bu tür gömlekleri reddedip, teslimiyet yerine sonuna kadar direnme ve millî istiklali seçtiği kahramanlıklarla doluydu. 1921'de bağımsızlığa aykırı her türlü dayatmayı elinin tersiyle iten o cesur devlet aklı, yerini teslimiyetçi politikalara bırakmıştı. 1946 yılında yapılan kredi anlaşmasıyla Türkiye, Amerika'nın savaş artığı hurda malzemelerini almaya mahkûm edildi. İşe yarar durumdaki az sayıda aletin yedek parçaları bile ABD'den çok yüksek döviz bedelleriyle satın alınıyor, üstelik Amerika, sattığı malzemeleri dilediği an geri alma hakkını elinde tutuyordu. Daha da vahimi, Türkiye'nin ödediği borçlar Merkez Bankasında toplanarak ABD'nin Türkiye'deki kendi memurlarının maaşlarına ve kültürel misyonlarına harcanıyordu.

Savaş Sonrası Yeni Dünya Dengesi

II. Dünya Savaşı'nın bitiminden sonra tablo netleşmeye başlamıştı. Bölge büyük bir yıkıma uğramıştı. Avrupalı devletler kendi içinde boğuşurken Sovyet yükselişini göz ardı etmişlerdi. Amerika'da ise durum daha farklıydı; artık dünya jandarmalığı onun elindeydi. Artık sadece bir müttefik değil, elinde hem çek defteri hem de kırbaç tutan bir jandarmaydı. Türkiye ile yapılan anlaşmalar bunu açıkça gösteriyordu. Keza 1947 yılında ilan edilen Truman Doktrini ve ardından gelen Marshall Planı ile ilişkiler iyice perçinlendi. "Komünizme karşı hür dünyanın savunulması" kılıfı altında sunulan bu yardımlar, aslında Türkiye'yi iktisadi ve siyasi olarak bir Amerikan pazarına çeviriyordu.

Demokrasi Söylemi ve Siyasi Dönüşüm

Türk siyaseti de bu dönüşümden etkilenmişti veya etkilenmek zorundaydı; çünkü yardımlar demokrasi adına yapılıyordu. Türkiye, bu noktada demokratik devlet görünümünde değerlendirilmiyordu. Demokrat Parti'nin kurulması için zemin hazırlanıp çok partili hayata geçiş için düğmeye basılması da bundan dolayıdır.

Truman Doktrini ve Marshall Planı'nın Ağları

Tam da aynı günlerde, 12 Temmuz 1947'de Truman Doktrini çerçevesinde Amerika ile imzalanan Askerî Yardım Anlaşması'yla Türk ordusunun silahı ve kaderi Amerika'nın iznine bağlandı. İçeride "hürriyet" naraları atılırken, dışarıda Marshall Planı'nın karmaşık ağlarıyla Türkiye, kendi sanayisini kurmaktan uzaklaştırılarak Amerikan ekonomisinin bir pazarı ve Soğuk Savaş'ın ileri karakolu hâline getiriliyordu. "Hür dünya" kervanında yer alabilmek umuduyla çabalayan Türkiye, Avrupa'nın kalkınması için ortaya atılan Marshall Planı'na dâhil olabilmek için Paris'teki 16'lar Konferansı'na katılmış ve 4 Temmuz 1948 tarihinde Amerika ile Ekonomik İş Birliği Anlaşması'nı imzalamıştır (Gültekin, 2017, s. 121). Bu anlaşma çerçevesinde Türkiye'ye üçer aylık dilimlerle hâlinde 10 milyon dolar tahsis edileceği müjdeleniyordu.

Yerli Savunma Sanayisinin Gölgeye İtilmesi

İkinci Dünya Savaşı öncesinde ve savaş yıllarında Türk Silahlı Kuvvetlerinin envanterinde Alman, İngiliz, Fransız ve Çekoslovak silahlarının yanı sıra bizzat "Türk yapısı" silah, araç ve gereçler de bulunmaktaydı. Yani genç Cumhuriyet, kıt imkânlarına rağmen kendi harp sanayisini kurma ve yaşatma iradesine sahipti. Ancak Truman yardımları, yerli savunma sanayisi girişimlerinin öncelik sırasını değiştirerek bu projelerin askıya alınmasına neden

oldu. Anlaşmanın imzalanmasının hemen ardından Amerikan subay ve astsubayları, "uzman" maske- siyle Türk ordusunun karargâhlarına ve birliklerine yerleştiler (Tunçkanat, 1975, s. 179).

Ordunun Amerikalılaştırılması

Amerikalılar ilk iş olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin teşkilatını, eğitimini ve en önemlisi silahlarını değiştirerek topyekûn bir "Amerikalılaştırma" sürecini başlattılar. Amerika'nın savaş artığı, modası geçmiş silahları yardım adı altında bedelsiz veya ucuz kredilerle ülkeye dolarken, yerli savunma sanayisi desteklenmek bir yana, kasten köreltildi. Türk ordusunun tüm silah ve teçhizatı Amerikan kaynaklı hâle getirilerek devletin bağımsız askerî harekât kabiliyeti Washington'un iznine bağlandı. Hazır ve bedava silah varken üretmenin gereksiz olduğu algısı, devleti derin bir uyuşukluğa itti.

Eğitimde Görünmez Kuşatma

Asıl büyük ve sarsıcı kuşatma ise topla tüfekle değil, kalemle ve eğitimle geliyordu. Missouri zırhlısının İstanbul'a gelişiyle sokaklarda başlayan kültürel işgal, 27 Aralık 1949'da imzalanan "Türkiye ve A.B.D. Hükûmetleri Arasında Eğitim Komisyonu Kurulması Hakkındaki Anlaşma" ile resmî bir devlet politikasına ve yasal bir zemine dönüştürüldü. Bu anlaşma, bağımsız bir devletin kendi millî eğitimini ve gençlerinin dimağlarını yabancı bir devletin denetimine nasıl terk ettiğinin en acı belgesiydi. Anlaşmanın finansman modeli bile başlı başına dramatik bir ironiydi: Kurulacak olan Eğitim Komisyonunun faaliyetleri, 27 Şubat 1946 yılındaki kredi anlaşmasından doğan ve Türkiye'nin borç karşılığı olarak Merkez Bankasına yatırdığı kendi paralarıyla finanse edilecekti.

Komisyonla Gelen Gizli Egemenlik

Komisyonun yapısı ise adeta içerideki "gizli egemenliği" haykırıyordu: Sekiz üyeden dördü Türk, dördü Amerikalı olacak; ancak Amerika'nın Türkiye'deki büyükelçisi, "fahri başkan" sıfatıyla oyların eşitliği hâlinde kararı belirleyen son ve kesin sözü söyleyecekti (Tunçkanat, 1975, s. 45). Dahası, bu komisyon tüm faaliyetlerinden sadece Amerika Dışişleri Bakanı'na karşı sorumlu olacak; alınan tüm kararları ve bütçeyi Amerikan Dışişleri Bakanını dilediği zaman gözden geçirip kendi çıkarlarına göre değiştirebilecekti. Bu meşum anlaşma ile Türk Hükûmetinin eğitim politikaları üzerindeki yetkisi fiilen elinden alınıyor; başkentin kalbinde, Türk Hükûmetinin hiçbir denetim yetkisinin olmadığı yeni bir "Amerikan karargâhı" kuruluyordu.

Kültür Emperyalizminin Kurumsallaşması

Amerika, bu komisyon aracılığıyla gönderdiği uzman, araştırmacı ve danışmanları Türk okullarına, üniversitelerine ve bakanlıklarına yerleştirerek yıllarca memleketin sinir uçlarını inceleyen, kendi politikalarına uygun “Amerikan hayranı” nesiller ve geleceğin işbirlikçilerini yetiştirmeyi amaçlayan derin bir kültür emperyalizminin temellerini atıyordu. 1948’in ekonomik ve 1949’un eğitim anlaşmalarıyla atılan bu imzalar, Missouri’nin o sahte ışıkları altında başlayan “kurtuluş” rüyasının aslında milletin hem cebine hem de ruhuna vurulan zincirler olduğunu tarihe silinmez bir leke olarak kazınmıştır.

Demokrat Parti Dönemi: Hürriyet Umudu, Bağımlılık Gerçeği

4 Mayıs 1950 tarihine gelindiğinde Türk siyasi tarihinde yirmi yedi yıllık tek parti iktidarı sona ermişti. Halk, uzun zamandır tek partinin getirdiği daralmadan kurtuluş umuduyla Demokrat Parti’yi (DP) iktidara taşıdı. Meydanlarda hürriyet türküleri söyleniyor, Anadolu’nun dört bir yanındaki çaresiz yığınlar bu yeni iktidarda kendi kurtuluşlarını da görüyordu. Ancak iç siyasette yaşanan bu muazzam devrim, dış siyasette bağımlılık serüvenini kırmadı; aksine, iki ülke arasındaki ilişkiler hiçbir kesintiye uğramadan, daha da derinleşerek devam etti (Şahin & Tunç, 2015, s. 34).

“Küçük Amerika” Hayali ve Kore’ye Açılan Yol

DP, iktidara gelir gelmez ekonomik alanda özel teşebbüsçü ve liberal bir rejim izleyeceğini ilan ederek yüzünü ve kaderini tamamen Amerika Birleşik Devletleri’ne bağladı. Bu yeni dönemin en büyük ülküsü ve propagandası, Türkiye’yi bir “küçük Amerika” yapmaktı. Cumhurbaşkanı Celal Bayar’ın “Öyle ümit ediyoruz ki 30 sene sonra bu mübarek memleket, 50 milyon nüfusu ile küçük bir Amerika olacaktır.” şeklindeki sözleri, devleti yönetenlerin ufkunu ve hedefini açıkça ortaya koyuyordu. Bu minvalde Amerika ile yan yana olmak büyük bir ideale dönüşmüştü. Bu ideal uğruna dünyanın öbür ucunda patlak veren Kore Savaşı’na dâhil olunmuştu. Başbakan Adnan Menderes’in o dönemki tabiriyle bu savaş, Türkiye’nin NATO’ya kabul edilmesi ve Amerika nezdinde itibar kazanması için “yaman bir fırsat” olarak görüldü.

Hükümet, ne Türkiye Büyük Millet Meclisine ne de muhalefete danışma gereği duymadan, 26 Temmuz 1950 tarihinde Yalova’da alınan ani bir kararla Kore’nin karlı dağlarına 4.500 vatan evladını gönderme kararı aldı. Keza danışılrsa da aynı sonuç çıkacaktı; eleştiriler sadece “Biz de boy gösterseydik.” kavgasından ibaretti. Savaşı Türkiye o denli benimsemişti ki ona hem dinî hem de millî anlamlar katılıyordu (Gültekin, 2017, s. 135). Esasında Amerikalılar için durum pek de öyle değildi; onlar açısından Türk askeri, 23 cent değeriyle çok ucuz askerlerdi.

NATO Şemsiyesi Altında Karanlık Yapılanma

Defalarca kapısından dönen NATO’nun o parıltılı şemsiyesi altına nihayetinde giren Türkiye için tehlikeli günler de başlamıştı. Üyelikten aylar sonra, 27 Eylül 1952 tarihinde Millî Savunma Yüksek Kurulunun 17/c sayılı kararıyla Özel Harp Dairesinin (ÖHD) kurulması, bunu net şekilde göstermektedir. Bu daire, NATO aracılığıyla Türkiye’yi derin ve karanlık olaylara sürüklemişti. Faili meçhul olaylarda, darbe planlarında ve daha birçok olayda bu kurumun izleri vardı. Aslında Amerika, bu tür gayrinizami harp örgütlerini ve “Yeşil Bereliler” gibi yapıları, CIA aracılığıyla sızdığı diğer Avrupa ve Uzak Doğu ülkelerinde de kuruyordu (Tunçkanat, 1975, s. 50). Sovyet sopasını gösterip kendine mahkûm ettiriyordu. 5 Mart 1959 tarihinde imzalanan Türkiye-Amerika İş Birliği Anlaşması ile ÖHD’ye, dilediği zaman Türk siyasetine müdahale edebilmesi için gerekli zemin hazırlanıyordu. Esasında bu anlaşmalar, Türk siyasetine iz bırakan darbelerin, katliamların ve so-kak çatışmalarının önünü açmıştı.

MÜJDE: AMERİKAN EMPERYALİZMİNİN DELİSİ ÜLKEMİZİ TERKETTİ!

Ahmet ÇUVALDIZ

Evet çok değerli okurlar, emperyalist ABD'nin delisi, Erdoğan hatırına Ankaralara kadar avdet eyleyüp de gerisin geriye yuvasına dönünce gevşetilen önlemlerden istifadeyle okursunuz diye bir şeyler karaladım.

NATO Zirvesi Neyin Zirvesi?

Batılı ülkeleri Varşova Paktına karşı askeri koruma altına almak için kurulan NATO; devlet ve hükümet başkanlarının katılımıyla her yıl bir üye ülkede geniş kapsamlı toplantılar yapıyor. Bu yılki toplantı da 7-8 Temmuz tarihlerinde Ankara'da yapıldı.

Bu yılki zirvenin Türkiye tarafında, Ankara'nın birçok yerinin asfaltlanması, gecekonduların önüne panolar yerleştirilmesi, birçok sokak ve caddenin yaya ve taşıt trafiğine kapatılması damga vururken, ABD tarafında da Erdoğan aşığı Trump'ın sırf Tayyip Erdoğan için ta kadar ülkemize avdet eylemesi gözleri yaşarttı.

Bu durum, tabii ki birçoklarının Erdoğan sevdasını katmerleştirdi, basın-yayın organları ise methiyeden geçilmez oldu. Televizyonlarda sabah-akşam dünya lideri Tayyip Erdoğan aşağı, Tayyip Erdoğan yukarı!

Çünkü, Trump, Türkiye'nin Suriye üzerinde oynanan oyundaki rolünü ifşa etme pahasına ikide bir "alçak gönüüllüğü bırak! İki bin yıldır başarılamayanı sen başardın Suriye'de" diye Erdoğan'ı methedip durdu.

Peki, Suriye'de ne mi başarıldı? Olanları anlamak için şöyle yıllar yıllar öncesine bir gidelim. 1978 yılında FKÖ Türkiye'de bir büro açmak ister, Türkiye'de olur der. Bu karar üzerine dünya patronlarının sigortası atar. Gazeteler bunu şöyle haber yapar:

CIA'nın; FKÖ'nün büro açmasına karar vermesinden dolayı Türkiye'yi kazandığı puanlardan yoksun etmek ve uluslararası platformda yalnız bırakmak amacıyla yeni plânlar yaptığı ve bunu uygulamaya başladığı bildirilmektedir.

CIA'nın «Kıbrıs'a karşılık Doğu Anadolu Bölgesi» adı altında uygulamaya soktuğu bu plân çerçevesinde, İran'daki sistem değişikliğinden de yararlanarak, Ortadoğu'da sunî bir «Kürt Sorunu» oluşturmak istediği, bu amaçla da MİT, MOSSAD, SAVAK üçgeninin dağılmasından sonra boşluğu doldurmak amacıyla İsrail istihbarat örgütü MOSSAD'la işbirliği içerisinde bulunduğu kaydedilmektedir.

Alınan bilgiye göre, İsrail istihbarat örgütü MOSSAD, CIA ile yaptığı ortak çalışmalar sonucunda Türkiye'yi uluslararası platformda yalnız bırakmak amacıyla Ortadoğu'da Bloksuz ülkelerin desteğini alabilecek yeni bir devlet kurmak için çalışmalar yapmaktadır.

Niçin İlla Kürdistan da Kürdistan?

Haberden anlaşıldığına göre; Amerika, Türkiye'den Kıbrıs'a karşılık Doğu Anadolu bölgesini istiyor. Bu hedefi ele geçirmek için de kendisine engel olabilecek yerel istihbarat teşkilâtlarını dağıtmak istiyor, bunun için de MOSSAD'la işbirliği yapmaya hazırlanıyor.

Amerika, Doğu Anadolu bölgesi üzerinde tampon bir devlet kuracak ve bu kukla devletin sistemi de kendi istedikleri gibi olacak! 20.09.1979 tarihinde Bayrak Gazetesindeki "Türkiye'yi Bölme Planı ve ABD'nin Gerçek Yüzü" başlıklı bu yazı, sadece ABD'nin gerçek yüzünü değil, başka gerçekleri de ortaya koyuyor.

Bu gerçek; Irak'ta kurulan, Suriye'de kurulmakta olan Türkiye'de "Terörsüz Türkiye" diye perdenin arkasına gizlenen kukla Kürt devletlerini kurma projesinin geçmişten günümüze hala devam ettirildiğidir.

Daha önceleri İngiltere ve Sovyetler Birliğinin projesi olan "Kürdistan Devleti" projesinin dün ve bugün bu defa ABD projesi olması garipsenmemeli. Çünkü emir büyük yerden, Beynelmilel Siyonizmden.

Erdoğan'ı yere ve göğe koymayan Trump'ın "başardın, sen başardın" dediği, Ankaralara kadar geldiği proje işte bu projedir. BOP eş başkanından istenilen, AKP ve MHP'nin birlik olup da kollarına girdikleri DEM ile ko-tarmaya çalıştıkları proje, işte bu projedir.

Dünya üzerinde hegemonya kurmak, bütün dünyanın zenginliklerini sonuna kadar sömürmek isteyen ABD ve Sovyet Rusya, dışlarındaki milletlere yeryüzünde hayat hakkı tanımak istememekte, oyunlar oynayarak amaçlarını gerçekleştirmeye çalışmaktadırlar.

İşte Türkiye, bulunduğu mevki ve sahip olduğu doğal zenginlikleriyle asırlar boyu emperyalist devletlerin saldırılarına muhatap olmuş ve sürekli olarak temsil ettiği şerefli ideolojinin insanlığa huzur ve aydınlık bahşeden nimetlerinden rahatsız olan kara dinliler tarafından yönetilen adi hücumlara göğüs germiştir. Bugün de bu hain saldırılar; sosyal, siyasi, ekonomik, ahlaki ve kültürel cephelerde hâlâ sürmektedir.

Aziz milletimize dün düşman olanlar, dost görünseler dahi bugün de düşmandırlar. Hatta, dünküne nazaran kinleri ve düşmanlıkları ile aleyhimizde besledikleri hasmane duygular, Müslüman Türk milletinin uyanışı ve toparlanması karşısında daha katmerleşmiş hâldedir.

UÇAK MI? VAR

BAĞIMLILIK MI? YOK...

İbrahim AYAN

Ülkem savunması için değişik araçlar gerekli. Bunlardan biri de kuşkusuz savaş uçağı. Bu günlerde bakıyorsunuz ABD ve İsrail, İran'ı uçaklarla bombalıyorlar. İran ise füze ve dronlarla cevap veriyor. Bu durum göz önüne alındığında bizim de hava kuvvetlerimiz için gelişmiş uçaklara ihtiyacımız var.

Dünya genelinde bu tür savaş aygıtlarını yapan ülkeler belli. ABD ve Rusya yanında Avrupa Birliği ülkeleri ile Çin. Mutlaka birinden almak zorundasınız eğer sizin teknolojiniz uçak yapmaya yetmiyorsa

Gelinen nokta o kadar çetrefil ki uçak motor, gövde ve radardan oluşan bir sistem değildir. Yazılımı, görev bilgisayarı, veri bağlantıları, elektronik harp altyapısı, mühimmat entegrasyonu, bakım sistemi ve sürekli güncellenen dijital mimarisiyle yaşayan bir teknoloji platformudur.

Yazılımı hazırlayanlar pilot kabinine kendi pilotunu oturturlar! Aynı zamanda uzun yıllar devam edecek; bir eğitim, bakım, lojistik ve yazılım ekosistemine de dâhil olmaktadır.

Bu nedenle savunma uzmanları, F-35'i çoğu zaman "bir uçaktan çok daha fazlası" olarak tanımlamaktadırlar. Burada hemen bir yanlış anlamayı da düzeltmek gerekir. Bu durum yalnızca F-35'e özgü değildir.

Bugün gelişmiş hava savunma sistemleri, insansız hava araçları, deniz platformları ve füze teknolojilerinin önemli bir bölümü de benzer bir teknoloji ekosistemi içinde çalışmaktadır. Çünkü modern savunma sistemlerinin değeri yalnızca sahip oldukları donanımdan değil; bağlı oldukları yazılım, veri ve lojistik ağlarından kaynaklanmaktadır...

Bir görüşe göre teknoloji ne kadar karmaşık hâle gelirse, kullanıcı ülkenin üreticiye olan bağımlılığı da o kadar artmaktadır. Yazılım güncellemeleri, yedek parçalar, bakım merkezleri ve teknik destek uzun yıllar boyunca üretici ülke ile ilişkinin devamını zorunlu kılmaktadır. Burada aklımıza KAAN yerli uçaklarımızın motorlarının ABD'den satın alınması bize böyle bir bağımlılığı dayatacak mıdır?

Hemen belirtelim, Rusya'dan S-400 savunma sistemleri bizi Rusya'ya karşı bağımlılık oluşmadığını kimse söyleyemez.

Esasen çıkartıldığımız F-35 projesine yeniden alınmamız da ABD'ye olan bağımlılığımız daha da pekişecektir diye düşünüyorum.

F-35 projesini biraz araştırdığınızda karşınıza F-35'lerin hayati öneme sahip çok önemli parçalarını yapan İsrail çıkıyor. Bu durumda İsrail'e de bağımlılığımız oluşacak mıdır? Bu arada cumhuriyet yazarı M.Ali Güllerin bir yazında aktardığı (Emekli ABD Deniz Kuvvetleri Subayı Gary Tabach'ın F-35 ile ilgili İsrail basınına söyledikleri açıklayıcıdır: "İsrail olmadan F-35 uçmaz. F-35'in elektronik sistemlerinde, kaskında ve kanatlarında İsrail'de üretilen önemli parçalar var. Eğer F-35 bir gün Türkiye'ye satılırsa, Türkiye İsrail'e iyi davranmak zorunda kalır. Aksi halde uçakları uçmaz.") söyleminin doğruluk payını tartışmak zorundayız.

Gelelim NATO'ya ülkemizde yapılan toplantısında Türkiye'nin jeopolitik konumu, gelişen savunma sanayii ve Karadeniz-Orta Doğu eksenindeki rolü NATO bakımından stratejik önemini artırmaktadır. Yeni güvenlik yaklaşımı, Türkiye açısından savunma yatırımlarının güçlendirilmesi, NATO kabiliyet hedeflerine uyum ve kritik altyapının dayanıklılığının artırılması gibi sorumluluklar doğurmaktadır.

Belgeler, NATO'nun yeni bir düşman tanımladığı sonucunu değil, kolektif savunma anlayışını değiştiren güvenlik koşullarına uyarladığı sonucunu ortaya koymaktadır. Rusya Avrupa-Atlantik güvenliği bakımından temel askeri tehdit olmayı sürdürürken; terörizm, siber saldırılar, hibrit tehditler, kritik altyapının korunması ve savunma sanayiinin güçlendirilmesi NATO'nun genişleyen güvenlik gündeminin tamamlayıcı unsurları hâline gelmiştir. İran'ın nükleer programı da bu çerçevede önem kazanmış olmakla birlikte, resmî NATO belgeleri İran'ı 'Rusya'dan sonra ikinci tehdit' olarak nitelendirmemektedir.

NATO 3.0 ise Avrupa'nın Rusya'ya karşı güvenlik sorumluluğunu alması, Ortadoğu'da İsrail hegemonyasında yeni bir düzen kurulması, ABD'nin Asya-Pasifik'e ağırlık vermesi ve NATO'nun Asya'yı hedef alması sürecidir. Bu süreçte Türkiye'yi ABD stratejisine eklemleyerek Avrupa'nın güvenliğine

jandarma yapmayı, İsrail'le ilişkilerini normalleştirme üzerinden Ortadoğu düzeninden pay almasını sağlamayı, ABD ve İsrail için İran engelini kaldırılmasında rol almasını zorlamayı amaçlıyorlar. Özetle Türkiye'yi NATO'nun merkez cephe ülkesi haline getiriyorlar. Böylece NATO 3.0 süreci, Türkiye 3.0 süreci olacak.⁽¹⁾

NATO zirvesinin kısa sonuç bildirgesinde iki önemli karar var: Birincisi Rusya'ya karşı Ukrayna'ya 70 milyar dolarlık destek paketi açıklandı, ikincisi de NATO doğrudan İran'ı tehdit etti.

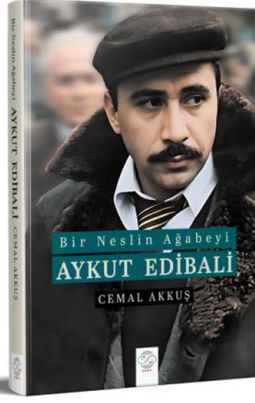
Bu iki karar Türkiye'yi ilgilendiriyor. İstanbul Boğazi'ndeki ve Adana'daki yeni askeri yapılarla örtüşen NATO'nun bu iki kararı Türkiye açısından ciddi risk potansiyeli oluşturuyor.

Washington Antlaşması'nın 5. maddesi, bir müttefike yönelik silahlı saldırının tüm müttefiklere yapılmış sayılacağını düzenlemektedir. Lakin İsrail'in Türkiye'ye saldırması durumunda bu maddenin işleyeceği konusunda ne dışişleri bakanlığımız ne de NATO genel sekreteri tam bir cevap vermiyor.

Ülkemizin toprak bütünlüğümüzü 40 yıldır tehdit eden ve 40 binden fazla insanımızın hayatına mal olan ve mücadele için milyarlarca dolar harcamak zorunda kaldığımız terör örgütü PKK'nın; NATO ülkeleri tarafından silahlandırılıp desteklendiği gerçeğini göz önünde tutarsak, bu sözde "savunma paktının" içeriğinde bulunmamızın gerçekten de gerekli olup olmadığını kolaylıkla anlayabiliriz...

Türkiye'nin merkez ülke olması demek Avrupa'nın askeri ve ABD'nin emrini yerine getirmesi olacaktır. Onun için bir üst pragrafta ki görüşü düşünmenin zamanı ve ona göre tedbir almanın gereğini yapmalıyız.

¹ M. Ali. Güller Türkiye O.3 NATO'nun merkez cephe ülkesi Cumhuriyet 9.07.2026

AYKUT EDİBALI KİTABI

Hayrettin DURMUŞ

Güneş her yeri aydınlatır. Işığını kimseden esirgemez. Parlaklığını görürsün ama tam olarak anlatamazsın. Yağmur her tarlayı cömertçe sular, onun rahmet olduğunu bilirsin ama ırmaklar deryaya karışıp umman olunca onu tarif edemezsin. Mevlana'nın dediği gibi okyanus ne kadar büyük olursa olsun sen mataran kadar su alabilirsin ondan.

Gönül dünyamızın kutlu kahramanı, fikir otağımızın okyanusu olan Aykut Edibali'yi anlatmak da böyle bir çabaya girişmektir. O, bir çocuğun, bir ev hanımının, bir maden işçisinin, bir subayın, öğretmenin, imamın, dava erinin, entelektüelin, köylünün, şehirlinin, devlet adamanın gözünde farklı şekillerde yorumlanacak muhteşem bir hazinedir. Her kitabı size yeni bir ufuk açar, her başyazısı tefekkür okyanusunda sizi bir gezintiye çıkarır, farklı sözlüklere, yeni kitaplara müracaat etmenizi sağlar. Konferansları, konuşmaları, özel sohbetleri ayrı bir tat bırakır dimağınızda. Duruşu güven, bakışı destandır. İdealist insanın çağımızdaki en önemli temsilcilerinden gerçek bir mücadele adamıdır o. Mücadelesi, çilesi pek çok kitaba kaynaklık edecek, birçok filme konu olacak zenginliktedir. Onu yakından tanıyan, tanışan, bir vesileyle birlikte olan herkes bu gerçeği teslim edecektir. Güneşin ışığını, rüzgârın soluğunu, yağmurun rahmetini, yıldırımın mertliğini sinesinde barındıran müstesna bir dava adamıdır o. Böyle bir mütefekkeri anlatmak zannedildiği kadar kolay değildir. Kısacası Aykut Edibali hakkında ne dense az olacak, ye yazılsa eksik kalacaktır.

Cemal Akkuş'un "Bir Neslin ağabeyi Aykut Edibali" kitabı, bir başlangıç olması bakımından önemlidir. Hatta geç kalmış bir çabadır. Belki de hiç kimse onu bütün yönleriyle anlatamayacağını düşündüğünden böylesine zahmetli bir işe teşebbüs etmeye cesaret edememiştir.

Kitap dokuz bölümden oluşmuş. Kitabın sonuna bir de Aykut Edibali Kronolojisi eklenmiş. 1993 yılından 2022 ye kadar olan bölümün güncellenmesinde fayda var.

Cemal Akkuş'u böylesine önemli bir kitaba imza attığı için kutluyor, onun penceresinden resmettiği Aykut Edibali'yi size anlatmak istiyorum.

"Aykut Edibali, derin bir nehrin en gürlük kaynaklarından biridir." (s.13)

"Aykut Edibali, gençlerin, inanmış yüreklerin yol göstericisi olarak tarih sahnesine çıktı. Düşünceyi sadece kâğıda dökmekle kalmayıp, bir 'kadro' kurdu ve eylem inşa etti." (s.13)

"Onlar, dönemin modası olan slogan sığınağına düşmemişler, aksine İslam'ın temellerini, tarih şuurunu ve medeniyet tasavvurunu yutarcasına okuyup, ruhlarına gömlek, zihinlerine kaftan yapmışlardır." S.14)

"Aykut Edibali, gelecek vizyonu ve stratejik dehası ile de, dönemini aşan bir mütefekkerdi... Onun gelecek vizyonu, şaşırtıcı derecede isabetli öngörülerle doluydu." (s.15)

"Aykut Edibali'nin siyasi hayatı, sadece rakipleriyle değil, aynı zamanda küresel sistemin ve onun işbirlikçilerinin kurduğu tuzaklarla (Kuta-i tarik/Yol kesiciler) mücadele ile geçmiştir." (s.15)

"Aykut Edibali, Türk siyasetinde stratejik akla, doktriner derinliğe ve teşkilatçılık disiplinine sahip 'tek' liderdir... Edibali popülizme asla tevessül etmemiştir." (s.16)

"Edibali'nin 'Sosyal Sistemlerin Temelleri'nden 'Kur'an'ın Aksiyon Öğretisi'ne uzanan külliyyatı, sadece geçmişin bir analizi değil, tıkanan Türk siyasetine ve buhran geçiren İslam dünyasına bir çıkış yolu sunan reçeteler bütünüdür." (s.18)

"O, soğuk kış gecelerinde evinin kaloriferleri yanmazken dahi, teşkilatındaki gençlerin karnını doyurma derdine düşen, arkadaşının selamıyla gözleri dolan, siyasi rakiplerine dahi nezaketini kaybetmeyen bir gönül adamıdır." (s.20)

"Onun hayatı; sabrın, dirayetin, ilmin, ahlâkın somutlaşmış halidir... Aykut Edibali, bir siyasetçiden öte, bir ekol ve medeniyet tasavvurudur." (s.21)

"Aykut Edibali'nin fikir dünyasının ve Mücadelesinin fizlendiği zemin; Cumhuriyet tarihinin belki de en sancılı, en üretken ve karmaşık dönemlerinden birisidir." (s.27)

"Başarılı öğrenciliği ve çalışkanlığıyla dikkat çeken Edibali, lise yıllarında arkadaşları ve öğretmenleri tarafından bilgi birikimi nedeniyle 'Doçent' olarak anılmıştır." (s.32)

"O, etkilenen değil, sentezleyen, şekil veren, kurucu bir zihindir." (s.35)

“Aykut Edibali bu dönemde gençlere ‘silahlı mücadeleye girmeyin, bu kör bir kardeş kavgasıdır’ diyerek tarihi bir duruş sergilemiştir.” (s.38)

“Aykut Edibali ve birlikte yürüdüğü Afyon Lisesinden yol arkadaşları Yavuz Aslan Argun, Mehmet Çetin, Mehmet Özutku, İhsan Ramiz Bayram, Yıldırım Kemal Akıncı gibi isimleri o dönemde Felsefe öğretmenleri olan Haluk Nurbaki’nin babası Edip Ali Baki, milliyetçi fikirleriyle etkilemiştir.” (s.38)

“Aykut Edibali’nin Türk siyasal düşünce hayatına kazandırdığı en önemli kavram ‘ilmi Sağ’dır. (s.49)

“Aykut Edibali’yi dönemin hem sağ, hem de sol fikir adamlarından ayıran en önemli temel fark, siyaseti bir ‘koltuk kapma’ yarışı değil, bir ‘medeniyet ve kadro inşası’ olarak görmesidir.” (s.50)

“Aykut Edibali’nin düşünce dünyasında din; yalnızca bir vicdan hürriyeti ya da bir takım ritüeller bütünü değildir. Din; insanların ve toplumların gelişmesindeki en büyük etken, hem ruhi tekâmülün hem de maddi kalkınmanın temel saikidir.” (s.74)

“Edibali sadece bir siyasetçi değil, aynı zamanda dürüst, samimi ve cesur nesiller yetiştirmeyi hedefleyen bir öğretmendir.” (s.76)

“Aykut Edibali Türkiye’nin sorunlarını yüzeysel siyasi çekişmeler olarak değil, kökleri tarihin derinliklerine uzanan ontolojik bir savaş olarak görmüştür.” (s.81)

“Aykut Edibali, Ötügen’in disiplini ile Roma’nın cihanşümul vizyonunu ‘İslam İnkılabı’ potasında eriterek ‘Milli Devlet’ ve ‘Muhteşem Türkiye’ hedefini kurgular.” (s.84)

“Aykut Edibali, İslam Rönesansı’nı sadece bireysel bir dindarlık meselesi olarak görmez; bunu toplumsal ve siyasal bir sistem önerisine dönüştürür.” (s.87)

“Edibali’ye göre devlet, ‘kutsal bir put’ değil, millete hizmet eden bir araçtır.” (s.88)

“Edibali, Hanım Elleri gibi şiirlerinde ve Five O’clock Tea hikâyesinde Batı medeniyetini, ruhunu şeytana satan ‘Faust’ ve ‘Mefisto’ metaforlarıyla eleştirir.” (s.88)

“Aykut Edibali’nin yazım hayatı sadece öğrencilik yıllarının birikimiyle sınırlı kalmayan, aksiyonla yoğrulmuş ve ömür boyu kesintisiz süren bir tefekkür yolculuğudur.” (s.94)

“Edibali’nin yazmaktaki amacı ‘insan ve toplum değişir mi?’ sorusuna yöntem bilimsel bir yanıt vermektir.” (s.95)

“Aykut Edibali, Türk düşünce hayatına kazandırdığı özgün tanımlamalar ve metodolojik disiplinle müstesna bir yere sahiptir.” (s.131)

“Aykut Edibali, kaleme aldığı onlarca eser ve binlerce makale ile Türk sağındaki ‘teorisyen boşluğunu’ tek başına doldurmuş bir fikir devidir.” (.132)

“Türk siyasal hayatı, Aykut Edibali’yi sadece bir parti genel başkanı olarak değil, modern Türkiye’nin sağ düşünce atlasını çizen bir stratejist ve fikir adamı olarak hatırlayacaktır.” (s.167)

“Aykut Edibali’ye verilen ‘Türk Dünyasının Aksakallısı’ unvanı, diplomatik bir nezaket ifadesinden öte, Türk devlet geleneğindeki ‘Bilge Lider’ (Akil Adam) arayışının da bir tezahürüdür.” (s.201)

“Rauf Denктаş, Edibali’yi ‘siyaset ilmini bilen, gününbirlik konuşmayan ve geçmişi değerlendirip geleceği tasarlayan’ bir lider olarak tanımlamış ve ‘Türkiye’nin Kıbrıs Politikası Ne Olmalıdır? Kitabı bize yol gösterdi’ demiştir.” (s.208)

“Meclis kürsüsünü ‘Stratejik Uyarı Merkezi’ gibi kullanmıştır.” (s.216)

“Edibali, bir ‘Yalnız Dev’ portresi çizer. O kendi trajedisini kimseye anlatmadan, başkalarının trajedilerini dinlemek ve çözüm üretmek zorunda bırakılan bir liderdir.” (s.218)

“Çeşitli değinilerinde Taha Akyol, Edibali’nin kişisel ahlakına özel vurgu yapmıştır. Edibali’yi ‘Siyasi nezaket sahibi, beyefendi ve dürüst’ bir insan olarak tanımlar.” (s.226)

Yazar’ın Aykut Abisi” bölümünde kendisinin de katıldığı 1992 yılındaki Zonguldak maden işçilerine destek için yapılan mitingi öyle güzel, öyle canlı anlatmış ki, gözyaşlarınızı tutamıyorsunuz. Zaten Aykut Edibali o dönemde bu işin TBMM’de takipçisi olmuş ve soru önergesi vermişti. (TBMM Tutanak dergisinin 26.01.1993 tarih ve 59 uncu Birleşiminde 42. Sırada Kayseri Milletvekili Aykut Edibali’nin Zonguldak Grizu patlamasının nedenlerine ve alınacak önlemlere ilişkin Başbakan’dan sözlü soru önergesi 6/255 olarak meclis tutanaklarında kayıtlıdır.)

Aslında insanın bizzat içinde olduğu, yaşanmış hikâyelerin dili, üslubu ve heyecanı aracısız olarak okura yansıyor. Cemal Akkuş da bunu yapmış ve başarmış.

Umudumuz ve duamız odur ki Aykut Edibali’nin sesi, eserleri asırlar ötesine ulaşsın ve her çağda insanların uyanmasına kılavuzluk etsin. Gerçek liderler yokluğunda aranan, yaşamadıkları halde insanlara yön veren, yol gösteren kişiler değil midir?

¹ AKKUŞ, Cemal. (2026) Bir Neslin Ağabeyi Aykut Edibali. Post yayınları, İstanbul

TALEP, ALGI VE DEMOKRASİ

Mustafa KARAŞAHİN
Eğitim Uzmanı

Giriş

Siyaset çoğu zaman iktidarlar, liderler ve siyasi partiler üzerinden okunsa da siyasal süreçlerin yönünü belirleyen en önemli unsurlardan biri toplumun talepleridir. Belki de Türkiye'nin en önemli sorunlarından biri, seçmen kitlesinin, yöneticileri kendi talepleri doğrultusunda yeterince yönlendirememesidir.

Demokratik sistemlerin meşruiyeti büyük ölçüde halkın beklenti ve ihtiyaçlarının siyasal kararlara yansımaya dayanır. İş, aş, güvenlik, adalet, eğitim ve refah gibi konular tarih boyunca siyasal taleplerin temelini oluşturmuştur.

Demokratik sistemler teorik olarak bu taleplerin temsil edilmesi üzerine kuruludur. Siyasal partiler farklı talepleri temsil etmeye çalışırken seçmenler de kendilerine en yakın gördükleri siyasal aktörleri destekler. Ancak günümüzde bu süreç geçmişe göre daha karmaşık hâle gelmiştir. Çünkü siyasal tercihleri belirleyen yalnızca gerçek ihtiyaçlar değil, bu ihtiyaçların nasıl algılandığı ve nasıl anlamlandırıldığıdır.

Toplumsal talepler kendiliğinden ortaya çıkmaz. İçinde yaşanan ekonomik koşulların yanı sıra kültürel yapı, tarihsel deneyimler, medya düzeni ve iletişim ortamı da taleplerin oluşumunda belirleyici rol oynar. Bu nedenle siyasal süreçlerde asıl belirleyici olan yalnızca talepler değil, taleplerin hangi şartlarda ve hangi yöntemlerle üretildiğidir.

Algı ve Gerçeklik Arasındaki İlişki

İnsanlar yalnızca yaşadıkları gerçeklik üzerinden değil, algıladıkları gerçeklik üzerinden de hareket ederler. Algı, gerçekliği tamamen ortadan kaldırmaz; ancak hangi gerçekliğin görünür olacağını ve insanların onu nasıl yorumlayacağını önemli ölçüde etkiler. Bu nedenle modern siyasette mücadele çoğu zaman olayların kendisinden çok, olayların nasıl algılanacağı üzerinde yaşanmaktadır.

Algının en güçlü taşıyıcılarından biri medyadır. Medya yalnızca haber veren bir araç değildir; aynı zamanda gündem oluşturan, öncelikleri belirleyen ve toplumsal dikkati yönlendiren etkili bir güçtür. İletişim biliminde "gündem belirleme" yaklaşımı, medyanın insanlara ne düşüneceklerini değil, daha çok hangi konular hakkında düşüneceklerini belirlediğini ortaya koymaktadır. Bu nedenle siyasal mücadele yalnızca sorunları çözme yarışı değildir. Aynı zamanda hangi sorunların toplum açısından öncelikli kabul edileceğini belirleme mücadelesidir. Bir konu sürekli görünür hâle getirildiğinde toplum tarafından önemli kabul edilir. Buna karşılık hayatı öneme sahip başka bir konu yeterince görünür değilse kamuoyunun dikkatinden uzak kalabilir. Böylece medya yalnızca gerçekliği yansıtan değil, gerçekliğin hangi yönlerinin görünür olacağını belirleyen etkin bir mekanizma hâline gelir.

Rıza Üretimi ve Hegemonya

Siyasal iktidarlar yalnızca zor kullanarak varlıklarını sürdüremezler. Kalıcı yönetimler aynı zamanda toplumsal rıza üretmek zorundadır. Rıza üretimi, insanların mevcut düzeni yalnızca kabul etmeleri değil, onu doğal, meşru ve kaçınılmaz görmeye başlamalarıdır.

Bu süreçte medya, eğitim sistemi, kültürel kurumlar ve siyasal söylemler belirleyici rol oynar. Şartlar seçmen kitlesinin aleyhine gelişse de rıza üretimi toplumun belirli değerleri ve düşünce biçimlerini benimsemesiyle de oluşmaktadır.

Noam Chomsky ve Edward Herman'ın "rıza üretimi" yaklaşımı modern demokrasilerde siyasal yönlendirmenin çoğu zaman baskıyla değil, bilgi akışının ve gündemin şekillendirilmesiyle gerçekleştirildiğini vurgular.

En etkili güç biçimlerinden biri, insanların kendi tercihleriyle hareket ettiklerine inanırken belirli yönelimlere sevk edilmeleridir. Böylece bireyler yalnızca belirli politikaları değil, o politikaları mümkün kılan düşünsel çerçeveyi de benimsemeye başlamaktadırlar.

Dijital Popülizm ve Siyaset

Dijital çağ, siyasetin doğasını önemli ölçüde değiştirmiştir. Sosyal medya platformları yalnızca iletişim araçları değildir; aynı zamanda dikkat ekonomisinin merkezidir. Algoritmalar çoğu zaman öfke, korku ve heyecan uyandıran içerikleri ödüllendirirken; sakin analizleri ve kapsamlı değerlendirmeleri geri plana itebilmektedir.

Bu durum siyasal dili de dönüştürmektedir. Uzun tartışmalar yerini kısa sloganlara, kapsamlı programlar ise duygusal çağrılara bırakmaktadır. Sonuçta siyasal kutuplaşma derinleşirken, karmaşık toplumsal sorunlar basit ve yüzeysel olarak sunulmaktadır.

Dijital çağın bir diğer sonucu siyasetin giderek gösteriye dönüşmesidir. "Gösteri Toplumu" yaklaşımında görünür olmak, zaman zaman haklı olmaktan daha değerli hâle gelebilmektedir. Mitingler, televizyon programları, sosyal medya kampanyaları ve gündem savaşları siyasal hayatın merkezine yerleşmektedir.

Oysa demokrasinin ideal yurttaşı; araştıran, sorgulayan ve kamusal tartışmalara katılan bireydir. Gösteri toplumunda yurttaş giderek aktif özne olmaktan uzaklaşarak, siyasal süreçlerin üreticisi olmak yerine takipçisi hâline gelmektedir. Böylece bilgi miktarı artarken düşünsel derinlik azalmakta; siyasal katılım nicelik olarak genişlese de nitelik bakımından yüzeyselleşmektedir.

Türkiye'de Talepler Nasıl Şekilleniyor?

Türkiye'de seçmen taleplerinin şekillenmesine temel teşkil eden araştırma sorusu şudur: "Toplumun siyasal taleplerini ekonomik ve sosyal gerçeklikler mi belirlemektedir, yoksa bu gerçekliklerin yorumlanma biçimi mi?"

Birçok kamuoyu araştırması ekonomik sorunları vatandaşların en önemli problemi olarak göstermesine rağmen siyasal tartışmaların merkezinde çoğu zaman güvenlik, dış politika, kimlik veya kültürel meseleler yer almaktadır. Bunun nedeni seçmen davranışlarının yalnızca ekonomik rasyonaliteyle açıklanamamasıdır. Dinî aidiyetler, yaşam tarzları, etnik kimlikler, ideolojik bağlılıklar ve tarihsel hafıza da siyasal tercihleri önemli ölçüde etkilemektedir. Benzer şekilde kriz ve tehdit algısı da yeni talepler üretebilmektedir. Terör saldırıları, darbe girişimleri, bölgesel çatışmalar veya uluslararası krizler sonrasında güvenlik eksenli taleplerin belirgin biçimde yükseldiği görülmektedir. Dijital platformların dikkat çekici ve duygusal içerikleri öne çıkarma eğilimi bu süreci hızlandırmaktadır.

Uzun vadeli yapısal sorunlar geri planda kalırken kısa süreli tartışmalar günlerce kamuoyunun gündemini meşgul edebilmektedir. Halkın gerçekten ihtiyacı olan politikaların uzun dönemli sonuçları sınırlı ilgi görürken, sembolik veya kutuplaştırıcı olaylar çok daha geniş yankı uyandırabilmektedir.

Bu süreçte hem iktidar hem de muhalefet kendi gündemlerinin toplumun önceliği hâline gelmesini istemektedir. Dolayısıyla siyasal rekabet çoğu zaman sorunların çözümünden önce hangi sorunun öncelikli kabul edileceği üzerinden yürümektedir.

Sonuçta Türkiye'de siyasal taleplerin oluşma süreci çoğu zaman şu zincir üzerinden ilerlemektedir: Olay, medyada sunulmuş biçimi, siyasal söylem, sosyal medyada yayılım süreci, toplumsal algı oluşturma, siyasal talep, siyasal tercih... Bu nedenle siyasal talepler yalnızca yaşanan olayların değil, olayların nasıl anlamlandırıldığına da ürünüdür.

Sonuç ve Değerlendirme

Demokratik toplumların en önemli güvencesi yalnızca seçimler değil, eleştirel düşünebilen bilinçli yurttaşlardır. Bu nedenle medya okuryazarlığının geliştirilmesi, farklı bilgi kaynaklarına erişimin kolaylaştırılması, şeffaf veri paylaşımı, çoğulcu medya düzeni ve güçlü sivil toplum kurumları demokratik dayanıklılığın temel unsurlarıdır.

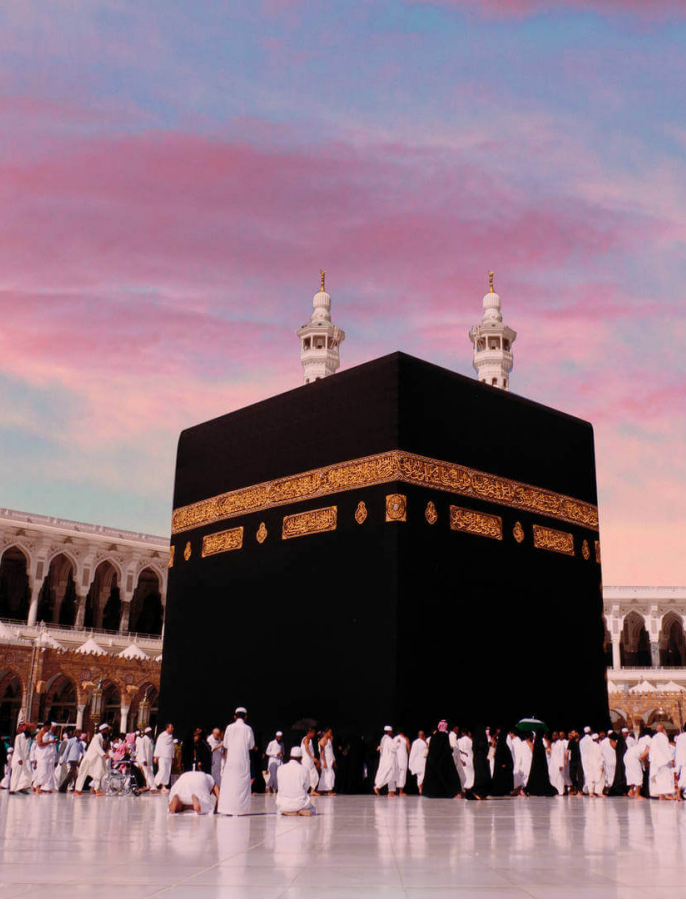
Yurttaşların yalnızca bilgiye ulaşmaları değil, bilginin nasıl üretildiğini, hangi amaçlarla dolaşıma sokulduğunu ve nasıl sunulduğunu da sorgulayabilmeleri gerekir. Demokrasinin geleceği, yalnızca tercih yapabilen değil; tercihlerin nasıl üretildiğini anlayabilen bireylerin varlığına bağlıdır.

Talep, algı, medya, hegemonya, rıza üretimi ve dijital popülizm birbirinden bağımsız süreçler değildir. Bunlar aynı zincirin birbirini besleyen halkalarıdır. Bu zincirin sonunda sürekli bilgiye maruz kalan; ancak çoğu zaman bilginin üretim süreçlerinden uzak kalan yeni bir toplumsal yapı ortaya çıkmaktadır.

Bir toplumun kaderini yalnızca onu yönetenler değil, seçmen kitlesinin uğruna ses yükselttiği talepler de belirler. Eğer toplum taleplerini kendi düşünsel süzgecinden geçirerek üretmek yerine önüne konulan gündemler arasından seçiyorsa, kendi geleceğini belirlediğini zannederken başkalarının çizdiği istikamette yürümeye başlar.

Bu nedenle sorulması gereken soru, "Biz neden bunları talep ediyoruz?" sorusudur.

Çünkü yanlış yönlendirmelerle şekillenen talepler, özgür görünen toplumları farkında olmadan başkalarının tercih ettiği bir geleceğe taşıyabilir. Gerçek demokratik bilinç ise yalnızca sandıkta oy vermekten değil, taleplerin nasıl üretildiğini, kimler tarafından yönlendirildiğini ve hangi amaçlara hizmet ettiğini sorgulayabilmekten geçer.

ÖLÜ DİN VE KAYIP RUH

Yıldırım SELAMOĞLU

İslam, bugün büyük ölçüde bir hareketler dini hâline indirgenmiştir. Namaz kılınır, oruç tutulur, hac yapılır; fakat bütün bu fiiller, insanı dönüştüren bir iç derinliğe kavuşmamaktadır. İbadet vardır; ahlak yoktur. Şekil vardır; ruh yoktur. Din vardır; hayat yoktur.

Bir zamanlar insanı ayağa kaldıran, zulme karşı direniş üreten, merhameti iktidara taşıyan bu büyük inanç; bugün yalnızca gelenek muhafızlığı yapmaktadır. Din, artık insanı yükselten bir çağrı değil; onu örf ve kalıplar arasında tutan boğucu bir disiplin hâline gelmiştir.

Bu hâliyle Müslümanlık, ruhu beslemeyen; aksine onu yoran ve körelten bir yapıya dönüşmüştür. İnanç, insanın iç dünyasına dokunmamakta; onun korkularını, zaaflarını ve alışkanlıklarını kutsayarak ayakta kalmaktadır. Böyle bir din, insanı kurtarmaz; ancak onu idare eder.

İslam dünyası, yüzyıllardır gerçek bir dini hareket üretememektedir. Yaşanan şey; düşüncenin tekrar edilmesi, yorumun donması ve taklidin ibadet hâline gelmesidir. Selefilik ve benzeri radikal yapılar bir istisna değil; bu donmuşluğun kaçınılmaz sonucudur. Bunlar diriliş değil; zihinsel çürümenin sert biçimde dışı vurmuş hâlidir.

Bugünkü din anlayışı, hâlâ fetih ve istilalar çağının diliyle konuşmaktadır. Arap ve Türk tarihinin askerî ve siyasal refleksleri, düşünce üretiminin önüne geç-

miştir. Ne tedrisat yenilenmiştir ne de neşriyat insanın çağdaş sorunlarına temas edebilmiştir. Medreseler ve kürsüler, kendi içlerine kapalı bir dünyanın sınırlarını aşamamaktadır.

Bu yüzden İslam dünyası büyük ruhlar yetiştirememektedir. Büyük fikirler, büyük ahlaklar, büyük vicdanlar doğmamaktadır. Müslümanlar arasındaki bağ; iman derinliğiyle değil, çoğu zaman başka inançlara duyulan tepki ile kurulmaktadır. İnanç, sevgi üzerinden değil; düşmanlık üzerinden tanımlanmaktadır.

Oysa iman, düşman üretmez; insan üretir. Ahlak, kinle değil; merhametle büyür. Din, korkuyla değil; hakikatle yaşar.

Bugün yaşanan kriz, dinin kendisinde değil; dinin ruhunun terk edilmesindedir. İslam, ilk dönemlerinde bir Rönesans'tı: aklı uyandırdı, vicdanı ayağa kaldırdı, insanı merkeze aldı. Bugün ihtiyaç duyulan şey yeni bir din değil; İslam'ın kaybettiği ruhla yeniden buluşmasıdır.

İslam Rönesans'ı, ibadetin şekille sınırlı kalmadığı; ahlakın siyasetten, ekonomiden ve gündelik hayattan çekilmediği bir diriliş çağrısıdır. Bu çağrı, geleceği inkâr etmez; fakat onu kutsallaştırmaz. Geçmiş reddetmez; ama ona esir de olmaz.

Çünkü diriltmeyen din, ölüdür. Ve ölü dinle ne birey ayağa kalkar ne toplum.

AĞAM SÖYLER BEN DİNLERİM

Lütfü KILIÇ

Edebinde, adabında
Ağam söyler, ben dinlerim!
Hesabında, kitabında;
Ağam söyler, ben dinlerim!

Sözün israfına bakmaz,
Asla konuşmaktan bıkmaz,
Yanlışına sesim çıkmaz;
Ağam söyler, ben dinlerim!

Dediğini aklım almaz,
Düşüncemi dersem olmaz,
Söz sırası bana gelmez;
Ağam söyler, ben dinlerim!

Sözleri yaksa da bağı,
Onun her dediği doğru!
Başımda olsa da ağrı;
Ağam söyler, ben dinlerim!

Dayısını, halasını...
Nikâhsızlar balasını,
Gıybetlerin âlâsını
Ağam söyler, ben dinlerim!

Gâh yitirip, dövünerek;
Gâh kazanıp, sevinerek...
Varlığıyla övünerek
Ağam söyler, ben dinlerim!

Şenlendikçe meydanımız,
Yükselir heyecanımız!
Şükür, sıkılmaz canımız;
Ağam söyler, ben dinlerim!

Olmaz mı çok sözün gafı?
Doğrudan çoktur hilafı!
Durmadan uzatır lafı;
Ağam söyler, ben dinlerim!

Ağamı iyi tanırım,
Sanmayın ki kıskanırım!
Varlığımdan utanırım;
Ağam söyler, ben dinlerim!

Lütfü der; sormayın sebep,
Yutkunarak susarım hep!
Dilsiz şeytan mıyım acep;
Ağam söyler, ben dinlerim!

Kampa Hazır Mısın?

GELENEKSEL GENÇLİK EĞİTİM VE DİNLENME KAMPI

24- 30 Ağustos

 Değerlerimizden aldığımız güçle, geleceğe birlikte *yürüyoruz!*

KARAASLAN KAMPİNG

Servetiye Cami Köyü, Yuvacık Yakacık, Baraj Yolu 8. Km, 41090
Başiskele/Kocaeli

Alptekin SOFU: +90 532 060 53 96

Ali GEÇİOĞLU: +90 505 308 62 24

Hüsamettin AKYILDIZ: +90 505 497 60 25

